

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

Temmuz-Ağustos 2025'te stajyerlerimizle birlikte kentleri, mahalleleri, mekânları ve insanları farklı açılardan okumaya; gençlik, toplumsal cinsiyet ve kamusal alanlar gibi önemli temaları birlikte düşünmeye başladık.

Her biri, sahadan literatüre, politikadan mekânsal tasarıma uzanan bir perspektifle, şehre dair sorular sormaktan ve çözüm üretmekten çekinmeyen genç bir bakış ortaya koydu. Biz de bu değerli süreci görünür kılmak, onların emeklerini paylaşmak ve birlikte öğrenmenin coşkusuyla çoğaltmak için çok heyecanlıyız!

"**Staj Günlüğü**" başlığıyla bu sürece dair notları, analizleri ve gözlemleri sizlerle paylaşacağız.

staj günlüğü

TEMMUZ-AĞUSTOS, 2025

2. gün

02.07.2025

burada kendini güvende
hissediyor musun?

Gençlerin kentle kurduğu çok katmanlı ilişkinin kavramsal çerçevesi ve Antalya'ya ilk bakış.

02.07.2025'te "Genç Dostu Kent" kavramına odaklanan kapsamlı bir literatür taraması yapıldı. Çalışma, Erasmus+ destekli 100% Youth City yaklaşımı ve kesişimsellik kuramı (Crenshaw, 1991) üzerine kuruldu. Ardından, Antalya'da gençlerin güvende hissetme hâline dair ilk okumalar yapıldı; ulaşım politikalarına ilişkin bir temel kaynakla (Şube arşivinden Kentsel Ulaşım Planlamaları ve Politikaları) sahadaki gözlemlerimizin çerçevesi netleştirildi.

"Gençler kentte
yalnızca 'bulunmak'
istemiyor; sözlerinin
mekâna
dönüştüğünü
görmek istiyor."

Genç Dostu Kent, gençleri yalnızca "kullanıcı" değil karar verici olarak da sürece dahil eden; eğitim, kültür, istihdam, sosyalleşme ve ifade özgürlüğü alanlarında fiziksel-kurumsal altyapıyı gençlerin lehine örgütleyen bütüncül bir yaklaşım. **Literatürün özellikle vurguladığı nokta, "katlanmış dezavantaj": Genç olmanın yanına göçmenlik, yoksulluk, toplumsal cinsiyet veya engellilik eklendiğinde dışlanma ve kırılabilirlik artıyor.**

Bu çerçeveyi Antalya'ya taşıdığımızda, Kaleiçi ve Konyaaltı Beach Park gibi merkezi/turistik alanlarda dahi gençlerin güvende hissetme algısının dalgalandığını gördük. Görsel okumalar ve yerel deneyimler, hızlı ve planlanmamış nüfus hareketleri, aşırı kalabalıklaşma ve denetimsiz kullanım pratiklerinin gençlerin kamusal alandan geri çekilmesine yol açabildiğini gösteriyor. Bu bulgu, mekânsal tasarım ile yönetim (işletme, denetim, kapsayıcı programlama) arasındaki bağın güçlendirilmesi gerektiğine işaret ediyor.

BİLGİ NOTU

Ana kavram: Genç Dostu Kent = kullanıcı + karar verici genç
Kuramsal dayanak: Kesişimsellik (Crenshaw, 1991)
Program referansı: 100% Youth City (Erasmus+)
Kritik ilke: Katlanmış dezavantajı azaltan kapsayıcı tasarım ve yönetim
Antalya ilk bulgu: Merkezi alanlarda dahi dalgalı güvende hissetme
Ulaşım odağı: Gece erişimi, aktarma güvenliği, yaya-bisiklet sürekliliği, erişilebilir ücret

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

kent, genç ve mekan

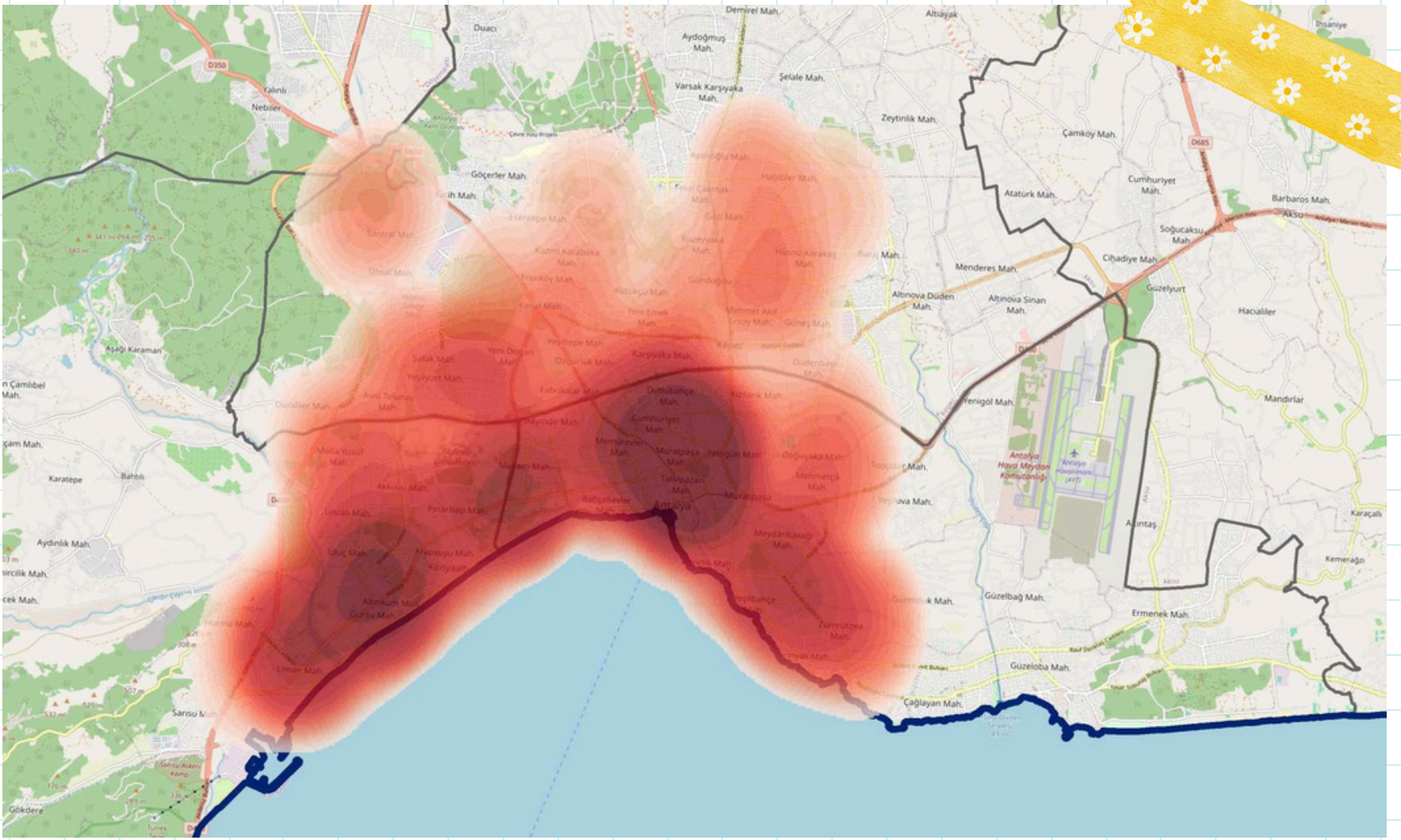
MUHAMMED ALİ YUCA

Genç dostu kent nedir?

Günümüzde kentler, farklı yaş gruplarının sosyal, kültürel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır. Bu grupların başında ise kentin dinamizmini ve geleceğini temsil eden genç nüfus gelmektedir.

Gençlerin kamusal alan kullanım alışkanlıklarının, sosyal yaşamlarının ve tercih ettikleri mekanların analiz edilmesi; kentlerin genç dostu bir yapıya kavuşması için büyük önem taşır.

Bu çalışmada, **Antalya merkezi odağında gençlerin yoğunlukla tercih ettiği mekanlar tespit edilerek mekânsal bir analiz sunulmuştur.** Ayrıca gençlerin kentteki sosyalleşme eğilimleri, kamusal alan beklentileri ve mekânsal gereksinimleri tartışılmıştır.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

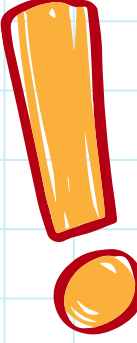

spo_antalya

kent, genç ve mekan

MUHAMMED ALİ YUCA

Antalya kent merkezinde gençler nereyi tercih ediyor?

Isı haritası analizi kentte kafelerin özellikle **Muratpaşa, Konyaaltı ve sahil hattında yoğunlaştığını** göstermektedir.

Bu alanların ortak özelliği erişilebilirlik, canlı sosyal yaşam, toplu taşıma bağlantıları ve yaya dostu altyapılardır.

Antalya'daki gençlerin en çok zaman geçirdiği mekanların başında kafeler gelir. Bu alanlar sosyalleşme, bireysel vakit geçirme, ders çalışma gibi farklı ihtiyaçlara cevap verir.

TerraCity, MarkAntalya, Erasta AVM gibi merkezler, gençlerin alışveriş, eğlence ve sosyalleşme ihtiyaçlarını karşılayan başlıca mekanlardır.

Konyaaltı Sahil Yolu, Lara Sahili, Karaalioğlu Parkı, Atatürk Parkı gençlerin hem gündüz hem akşam saatlerinde tercih ettiği açık alanlardır.

Antalya Kültür Merkezi (AKM), Cam Piramit, Açık hava Tiyatrosu, Fuar Alanları gibi noktalar gençlerin kültürel faaliyetlerde buluşma noktalarını oluşturur.

Belediye spor kompleksleri, beach parklar, halı sahalar, skate parklar gençlerin spor ve sosyal aktivite alanlarını oluşturur.

Akdeniz Üniversitesi kampüsü ve çevresi, öğrenci nüfusu nedeniyle çekim merkezidir.

Ayrıca gençlerin bireysel çalışmaya, araştırmaya ve sosyalleşmeye olanak tanıyan modern ve merkezi konumdaki **Antalya Kütüphanesi**, gençlerin sıkça tercih ettiği önemli bir buluşma ve çalışma alanıdır.

İnternet kafeler, boardgame kafeler, kitap kafeler gibi alanlar da gençlerin sosyalleşme ve kimlik bulma mekanlarıdır.

Antalya merkezinde gençlerin mekânsal tercihleri, kentin sosyal dokusu ve genç dostu altyapının geliştirilmesi açısından önemli bir gösterge sunmaktadır. Bu analiz, gençlerin yaşam kalitesinin artması ve kente aidiyet duygusunun güçlendirilmesi için yol göstericidir.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spo.org.tr

şehirplancilariodasi

spoantalya

spo_antalya

2. gün

02.07.2025

neden kadın dostu kentsel planlamaya ihtiyaç duyuyoruz ki?

Toplumsal cinsiyet merceğiyle kente yaklaşım.

02.07.2025'te "Kadın Dostu Kent" yaklaşımı literatür ve örnekler üzerinden incelendi. ŞPO arşivinden Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Sempozyumu kitapları değerlendirildi; bakım emeği, gündelik hareketlilik, temsiliyet ve mekânsal dışlanma başlıklarında tartışmalar yürütüldü. Antalya özelinde güvenlik-erişilebilirlik-temsil eksenlerinde ön bulgular oluşturuldu.

"Kadın dostu kent, 'gece de kalabalıkta da' özgürce hareket edebildiğin kenttir."

"Kadın" tek ve homojen bir kategori değil. Yaş, sınıf, göçmenlik, etnisite, engellilik gibi eksenler kesiştiğinde kent deneyimi kökten değişebiliyor. **Bu nedenle kadın dostu bir kent, yalnızca fiziksel tasarım ilkeleri değil; sosyal politikalar, bakım altyapısı ve temsil mekanizmalarıyla birlikte düşünülmeli.**

Antalya'da ilk okumalar, Kaleiçi, Konyaaltı Sahil Bandı, Güllük Caddesi ve kent parklarında özellikle gece saatlerinde kullanımın azaldığını gösteriyor. **Katılımcı gözlemler ve arşiv okumaları; aydınlatma yetersizliği, izole/kör noktalar, gözetim eksikliği ve hızlı nüfus hareketlerinin yarattığı toplumsal tedirginlik anlatılarını öne çıkarıyor.** Bu tablo, kamusal alanın tasarımından işletilmesine, programlanmasından denetlenmesine uzanan bütüncül bir yönetim ihtiyacına işaret ediyor.

çalışma eksenleri:

Güvenlik: Aydınlatma, görünürlük, acil yardım erişimi, hatasız yönlendirme.

Erişilebilirlik ve bakım: Bebek-yaşlı dostu duraklar, tuvaletler, emzirme-bakım odaları, engelsiz rotalar.

Temsil ve katılım: Kadınların karar süreçlerine yapısal ve sürekli katılımı.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

kentte cinsiyet var!

MELİSA ÖZER

Neden kadın dostu kentsel planlamaya ihtiyaç var?

Ev İçi Eşitsiz İş Bölümü

Temel eğitim, kreş gibi hizmetlere ulaşım zorluğu kadınlar için bir sorun. Bakıldığında, erkeklerin genellikle sadece iş ve ev arasında gidip geldiği ancak kadınların daha farklı ve fazla hizmet için birçok alana gittiği görülmekte.

Farklı geleneksel roller, kadınların mekanı erkekler kadar verimli kullanamamasına sebep olmakta. Bu kullanım eşitsizliği kadının karar aşamasına katılmak için zaman ve imkan bulmasını engellemekte.

Eşitsiz Gelir ve Kadın Yoksulluğu

İşyerlerinin eve yakın olması kadınlar için önemli bir önkoşul.

Kadın eğitimi ve işgücü piyasasındaki konumu iki ana belirleyici.

Mekani tasarlarırken kadın ve erkek arasındaki eşitsiz gelir dağılımı da dikkate alınmalı.

Yerel yönetimlerin kreş ve yaşlı bakım hizmeti sağlaması ve kentsel yaşamı deneyimleyebileceği açık ya da kapalı mekanların yaratılması gibi önlemler bu eşitsizliğin olumsuz etkisini azaltacaktır.

Güvenlik

Kamusal alanların basit ve okunaklı olması, iyi aydınlatılması gibi durumlar kadın ve çocuk güvenliğini artırır.

Ulaşım, aydınlatma, toplu konut, temizlik gibi kamu hizmetlerindeki yetersizlikler kadınların kentlerde uğradığı tacizi ve korkuyu ciddi oranda artırmakta.

Karar Süreçlerine Katılım

Toplumun %50'sini oluşturmalarına rağmen TBMM'de kadın oranı %18, meclislerde %10. *Bu da kadınların ihtiyaç ve taleplerini gerektiği şekilde karar süreçlerine yansıtamamalarına sebep olmakta.*

Toplumsal Normlar

Mekansal ayırımın çok olduğu yerler *kıyı şeritleri, plaj alanlarıdır. Kahvehaneler ve futbol maçları da* kadınların rahatça giremediği erkek egemen mekanlardır.

Birçok kadın eşi, kayınvalidesi ya da aile büyükleri izin vermediği için evlerinden ya da mahallelerinden çıkamamakta ve kent hayatına katılamamakta.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

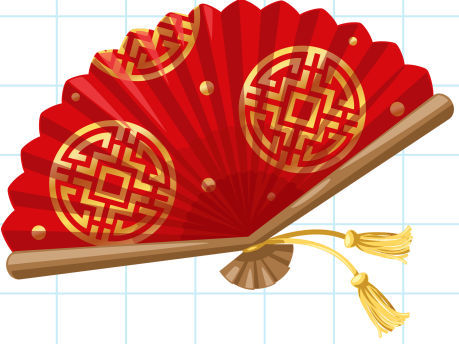

spo_antalya

kentte cinsiyet var!

MELİSA ÖZER

Dünyada kadın dostu planlama nerede?

Kadın Konferansı
(Pekin, 1995)

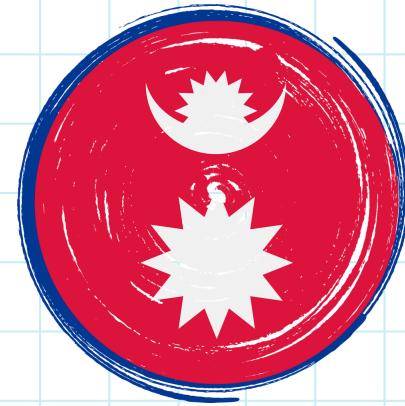

Avrupa Kentsel Şartı ve Avrupa Kentli Hakları Bildirgesine göre, yerel yönetimler, tüm bu hakların (sağlık, kültür, spor, ekonomik kalkınma) cinsiyet, yaş, köken ve inanç ayırmaksızın **bütün bireylere eşit olarak sunulmasını sağlamakla yükümlüdür.**

Col-lectiu Punt 6 (İspanya)

Kadınların kentte planlama ve tasarıma katılımını sağlamak üzerine geliştirilmiştir. Meydanlar ve kamu alanlarında atölye çalışmaları yapılmış ve bu çalışmalara %95'i kadın 1650 kişi katılmıştır. **Sonuç olarak "mahalle planları ve "güçlendirme rehberi" üretilmiştir.**

Nepal Entegre Kentsel Gelişim Planı

Su kullanımının kadın açısından daha erişilebilir, ucuz ve sağlıklı olmasını sağlamak projenin amacıdır.

Kadın Katımlı Kentler Projesi

Kadının kent içi ulaşım-erişim ve kadının kent içi ulaşım sisteminde güvenliği konusudur.

Kentsel Gelişimde TCE Programı

Kentte farklı karar alanlarında anaakımlaştırmayı sağlayacak ölçütlerin neler olduğu ortaya konulmakta, daha sonra yapılan plan ve projelerde bu ölçütlerin kullanılması öngörülmektedir.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

kentte cinsiyet var!

MELİSA ÖZER

Türkiye’de kadın dostu planlama nerede?

Van

**Van Belediyesi, Bilkent Üniversitesi
Kentsel Tasarım Bölümü ve Van Kadın
Dernekleri Tarafından Gerçekleştirilen
Park Tasarımı ve Kent Merkezi
Canlandırma Projesi**

Projenin temel hedefi mahalle yaşamı içinde kadının zaman geçirebileceği bir park alanı tasarımı ve kent merkezinde kadının erişilebilirliğinin artırılması için öneriler geliştirmek olmuştur.

Trabzon

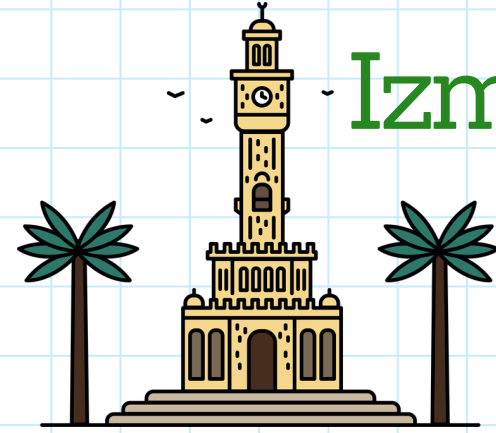
**Trabzon’da Kadın Girişimciler İçin
Kanaviçe Sokak**

Kadın Kadına El Veriyor kampanyası kapsamında. Avrasya pazarında bir sokak tasarlanarak sokaktaki tüm dükkanlar ev eksenli çalışan kadınlara verilmiştir.

**Çanakkale
Belediyesi
Fevzipaşa
Mahallesi
Sosyal Yaşam
Evi Projesi**

Müzik, çalgı ve dans eğitimlerinin yanı sıra sosyal ve kültürel birçok eğitim verilmektedir.

Kadınlardan 10 tanesine dükkân sağlanmıştır. İlk birkaç aylık kiranın Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası tarafından karşılanması takiben kadınlar dükkanların sorumluluğunu tamamen devralmıştır.

Izmir

**Lider Kadınlar
Parkı**

Lider kadınlar bir araya gelerek mahallenin sorunlarını saptamışlardır. Yapılan çalışmada sağlık ocağı, sosyal mekân ve semt pazarı olmaması en önemli sorunlar olarak ortaya çıkmıştır.

Diyarbakır

17 ilçede Kadın Merkezi kurulmuştur.

Jinkart uygulamasıyla ekonomik nedenlerle evinden çıkamayan kadınlara belediye otobüslerinden indirimli yararlanma imkânı sunulacaktır.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

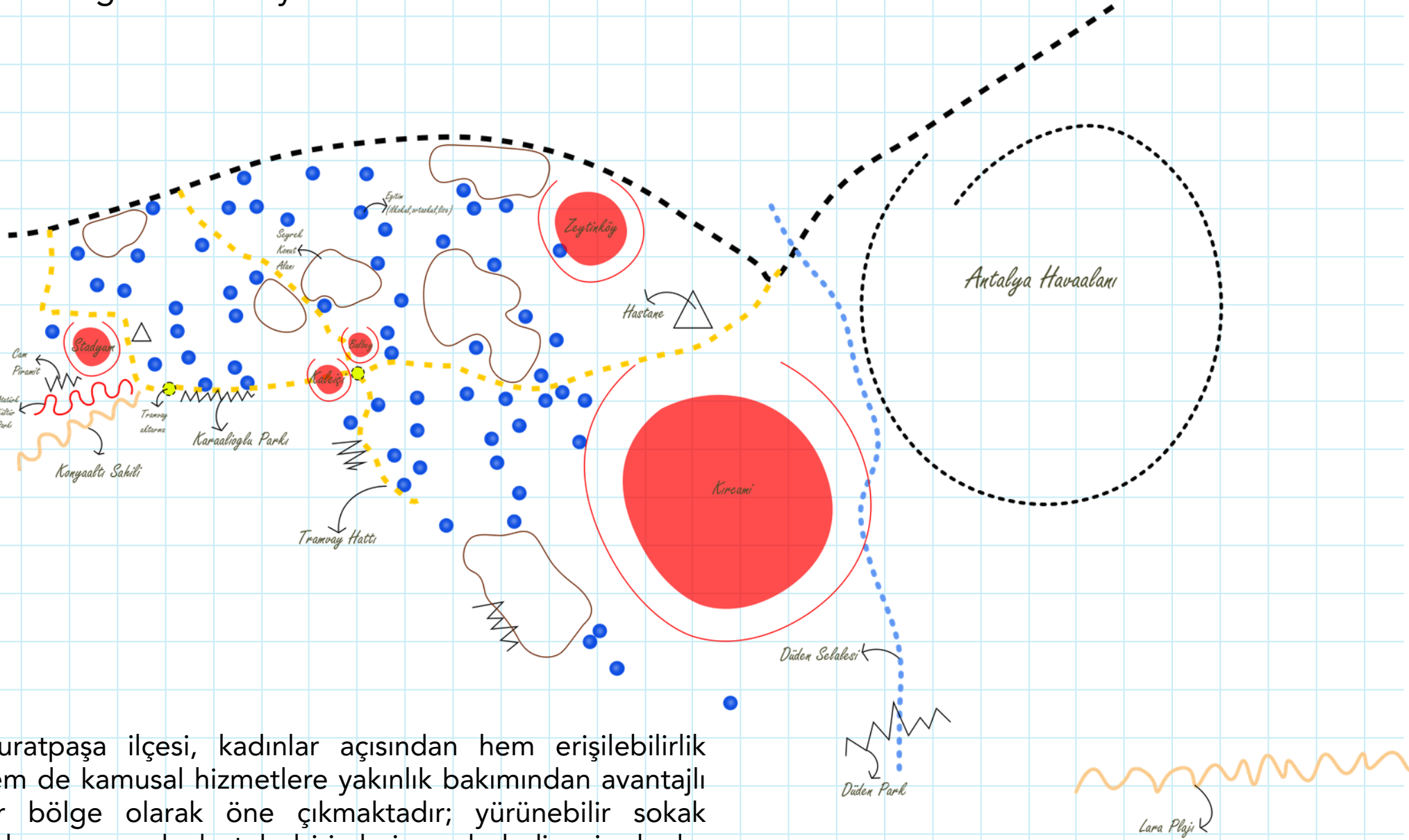

spo_antalya

kentte cinsiyet var!

MELİSA ÖZER

Kadın Dostu Kent yaklaşımı kapsamında saha temelli bir değerlendirme yapılabilmesi için Antalya'da ilk olarak Muratpaşa ilçesi seçilmiştir. **Muratpaşa, Antalya'nın en eski yerleşim alanlarından biri olup, kentsel hafızası güçlü, çok katmanlı bir sosyal yapıya sahiptir.** Ayrıca, Muratpaşa'da yer alan Kaleiçi, Şarampol, Doğu Garajı, Işıklar Caddesi gibi alanlar, gündüz ve gece kullanımı, ticaretin yoğunluğu, turizmle iç içe geçmiş yapısı, yaya hareketliliği ve sosyal hizmetlerin yoğunluğu nedeniyle kadınların mekânsal deneyimini çok boyutlu şekilde gözlemlemeye imkân sunmaktadır.

Muratpaşa ilçesi, kadınlar açısından hem erişilebilirlik hem de kamusal hizmetlere yakınlık bakımından avantajlı bir bölge olarak öne çıkmaktadır; yürünebilir sokak dokusu, sosyal destek birimleri ve belediyenin kadın odaklı politikaları kadınların günlük yaşamlarını kolaylaştırmaktadır. **Ancak buna rağmen,** gece güvenliği, bazı alanlarda yetersiz aydınlatma, artan göçle birlikte yaşanan sosyal dönüşüm, kadınlara uygun kamusal mekân eksikliği ve bakım hizmetlerinin yetersizliği gibi nedenlerle kırılganlıklar da barındırmaktadır.

Bu yönüyle Muratpaşa, hem mevcut olanakların hem de toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin bir arada gözlemlenebileceği önemli bir analiz alanı niteliği taşımaktadır.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

2. gün

02.07.2025

doğa, bizi ne düzeyde etkiler?

Rekreatif alanların gençlere psikososyal etkisine odak.

02.07.2025'te, rekreatif alanların ve yeşil dokunun gençlerin mental sağlığı üzerindeki etkisi literatür ve iyi uygulama örnekleri üzerinden tarandı. Antalya'da gençlerin yoğun kullandığı kamusal alanlarda destekleyicilik düzeyi tartışıldı; sahada hangi göstergeleri izleyeceğimiz çerçevesi belirlendi.

“Parklar nefes olmalı,
bizse çoğu yerde
nefesimizi
tutuyoruz.”

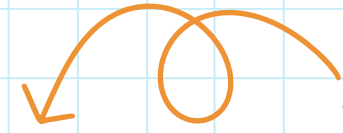
Planlamada fiziksel altyapı-ulaşım çoğu zaman öne çıkarken, **gençlerin stres, kaygı, yalnızlık, aidiyetsizlik ve dijital yorgunluk deneyimlerine iyi gelen açık-yeşil alanlar** geri planda kalabiliyor.

Literatür; doğa teması içeren kamusal alanların stresi azalttığını, dikkat süresini yenilediğini, sosyal etkileşimi artırdığını ve duygusal dengeyi güçlendirdiğini gösteriyor.

Antalya bağlamında yaptığımız tartışmalar, mevcut park-sahil-dinlenme alanlarının çoğunun genç kullanıcıyı hedeflemediğini ortaya koydu. Sık karşılaşılan engeller: yetersiz aydınlatma ve güvenlik, tekdüze/pasif donatılar, yalnızca çocuk/yaşlı odaklı programlar, sürekli gözetlenme hissi, güvensiz sosyal ortamlar ve madde kullanımı. **Bu tablo, yeşil alanların yalnızca ekolojik değil; psikososyal bir altyapı olarak da tasarlanması gerektiğini açıkça gösteriyor.**

çalışma eksenleri:

- Duygu Odaklı Gözlem
- Mekansal Karşılıklar
- Programlama

BİLGİ NOTU

Ana tema: Yeşil alan = psikososyal altyapı

Zorluklar: yetersiz aydınlatma/güvenlik • tekdüze donatılar • genç odaklı olmayan programlar • gözetlenme hissi • güvensiz ortamlar

Beklenen etkiler: stres azalması • dikkat tazelenmesi • sosyal temas • duygusal denge

Saha yöntemi: iki zamanlı gözlem + kısa anket + duygu haritası

Kaynak (arşiv): Phaselis'e Dokunma (inceleme için temin edildi)

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

çimen üstünde,

ALİ KALYON

Gençlerin ruhsal sağlığında doğanın rolü nedir?

Bu irdeleme, Healt and Place Dergisi'nde yer alan "Doğa Seni Yargılamaz! Doğal Yaşam Gençlerin Mental Sağlığını Nasıl Etkiliyor?" isimli yazısından incelenerek oluşturulmuştur.

Bunu ortaya koymak için, Birleşik Krallık Sheffield kentinden 24 kişi seçilmiştir. Katılımcılar 17 ile 27 yaşında ve bu kişilerden 9 tanesi ruh sağlığı sorunları yaşamıştır.

Bu gençler; (daha güçlü bir) benlik duygusu, şehirden bir kaçış hissi ve hem insanî hem de insan dışı kentsel çevre unsurlarıyla bir bağlantı hissi kazanmaktadırlar.

Çocukların ve gençlerin önceki nesillere kıyasla daha az sorumluluk hissettirmekten korkulmaktadır ancak onların, hastalıklı bir doğal dünyayı kurtarmak için koruma yanlısı davranışlar geliştirmeleri umulmaktadır.

Danimarka'da yapılan geniş çaplı sağlık ve yeşil alan veri analizleri, **çocuklukta daha fazla yeşil alan bulunmasının ergenlik ve yetişkinlik döneminde psikiyatrik bozukluk gelişme riskinin daha düşük olmasıyla** ilişkili olduğunu göstermektedir.

Hollandalı vatandaşların tıbbi kayıtlarının incelendiği bir çalışmada, evin yakınında daha fazla yeşil alan bulunmasının çocuklarda depresyon seviyelerinin daha düşük olmasıyla ilişkilendirildiği ve bu ilişkinin özellikle 12 yaş altı çocuklarda en güçlü olduğu saptanmıştır.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

spoantalya

spo_antalya

çimen üstünde,

ALİ KALYON

Gençlerin ruhsal sağlığında doğanın rolü nedir?

Bu irdeleme, Healt and Place Dergisi'nde yer alan "Doğa Seni Yargılamaz! Doğal Yaşam Gençlerin Mental Sağlığını Nasıl Etkiliyor?" isimli yazısından incelenerek oluşturulmuştur.

Gençler, kentsel doğa ile karşılaşmalarını kabullenici ve ilişki temelli olarak tanımlanmış: bu deneyimlerin **daha güçlü bir benlik duygusu, kaçış hissi ve insan- insan dış dünyaya bağlantılı ve bakım duyguları sunduğunu** ifade etmişlerdir.

Ağaçlar, su, açık alanlar ve manzaralar; fayda sağlayan, sıklıkla deneyimlenen doğa türleri olarak öne çıkmıştır.

Bozulan manzaralar, gençlerin değişen kimlikleri ve zaman baskısı algısı bu desteği kesintiye uğratmıştır.

Gençlerin ruh sağlığı ve iyilik hâlinin; çocukluk, ergenlik ve genç yetişkinlik dönemleri boyunca, çeşitli şekillerde ders yükü, maddi zorluklar, dijital teknoloji, zorbalık ve sosyal medya gibi olumsuz baskılara maruz kaldığı düşünülmektedir.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

3. ve 4. gün

03.07.2025
04.07.2025

teoriden sahaya!

Herkes, sahayı daha iyi okumak için bir kaynağa odaklandı.

03.07.2025'te herkese ilgi alanları ile alakalı üç kaynak dağıtıldı:

- Kentsel Ulaşım Planlamaları ve Politikaları,
- Kentsel Sit ve Arkeolojik Sitlerde Planlama
- Phaselis'e Dokunma!

Amaç, **her başlıktan sahaya doğrudan taşınacak mini araçlar üretmek** (okuma fişi + kontrol listesi/gözlem kartı).

Önümüzdeki süreçte teknik gezi planlanan alanlarda **koruma-kullanma dengesi, değişim/dönüşüm ve yenileme uygulamaları ile planlama-imar mevzuatı bağlamındaki dava süreçleri odağa alınacağından**, sahaya çıkmadan önce bu kaynakların okunması bir altlık olarak talep edilmiştir. Böylece ekiplerin ortak kavramsal ve hukuki çerçeveyi paylaşması, gözlemlerini ölçülebilir göstergeler üzerinden yapması ve sahada kullanılacak kontrol listeleri, gözlem kartları ve soru setlerini daha isabetli biçimde üretmesi hedeflenmektedir.

“Doğru kaynak, sahadaki doğru soruyu hızlandırır.”

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

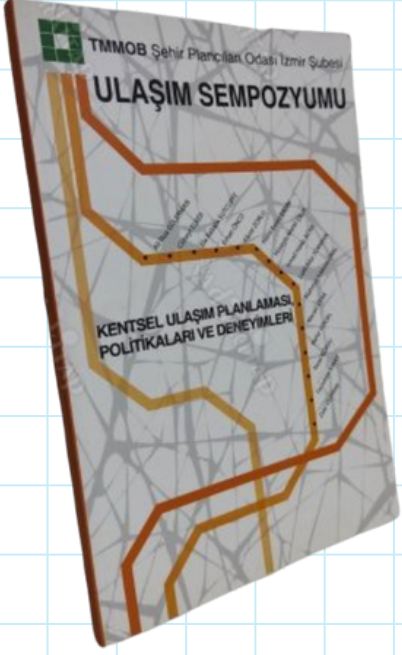

spo_antalya

kaynak inceleme

MUHAMMED ALİ YUCA

“Kentsel Ulaşım Planlamaları ve Politikaları”

Bu irdeleme, TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi tarafından yürütülen Ulaşım Sempozyumu'nda yer alan “Kentsel Ulaşım Planlaması, Politikaları ve Deneyimleri” isimli yazısından incelenerek oluşturulmuştur.

Kentlerde ulaşım, A noktasından B noktasına gitmenin ötesinde; çevresel, ekonomik ve toplumsal etkileriyle kapsamlı bir planlama konusudur. Araç sahipliğinin artmasıyla birlikte trafik yoğunluğu kronikleşmiş, şehir yaşamı üzerinde olumsuz etkiler bırakmıştır. **Bu sorunlara doğru ulaşım planlamaları ile sürdürülebilir uzun vadeli çözümler getirilebilir.**

ULAŞIM POLİTİKALARI VE PLANLAMA İLKELERİ

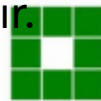
- Yeni yollar ve kavşaklar trafik için geçici çözümler oluşturur.
- Trafik sorunları, "indüklenmiş talep" nedeniyle zamanla yeniden artar.
- Bireysel araç kullanımını teşvik etmemek, toplu taşıma sistemlerini önceliklendirmek gerekir.

UYGULANABİLİR POLİTİKA ÖNERİLERİ

- Çalışma günlerinin kısaltılması
- Haftada 5 gün yerine 4 gün çalışılıp trafikte geçen sürenin azaltılması.
- Düşük maliyetli toplu taşıma: Metrobüs
- Metro ve tramvaya göre daha az maliyetli hızı uygulanabilir.
- Ayrılmış şeritler ile trafikten etkilenmeden yüksek taşıma kapasitesi sunar.
- Özel araç kullanımı azaltıcı politikalar
- Otopark ücretlerinin artırılması.
- Şehir merkezlerine kısıtlı araç alınması.

SONUÇ

Ulaşım sorunlarına kalıcı çözümler yalnızca fiziksel altyapı ile değil, sosyal ve ekonomik politikalara da dayandırılmalıdır. Hemzemin (Ek-1) ve köprülÜ kavşakların (Ek-2) planlanmasında trafik yoğunluğu, güvenlik, maliyet ve çevresel etkiler göz önünde bulundurulmalıdır. Toplu taşıma sistemlerini cazip hale getirip, bireysel araç kullanımını azaltmak, sürdürülebilir ulaşım için gereklidir.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

spoantalya

spo_antalya

kaynak incelemeesi

MUHAMMED ALİ YUCA

Kavşak Örnekleri

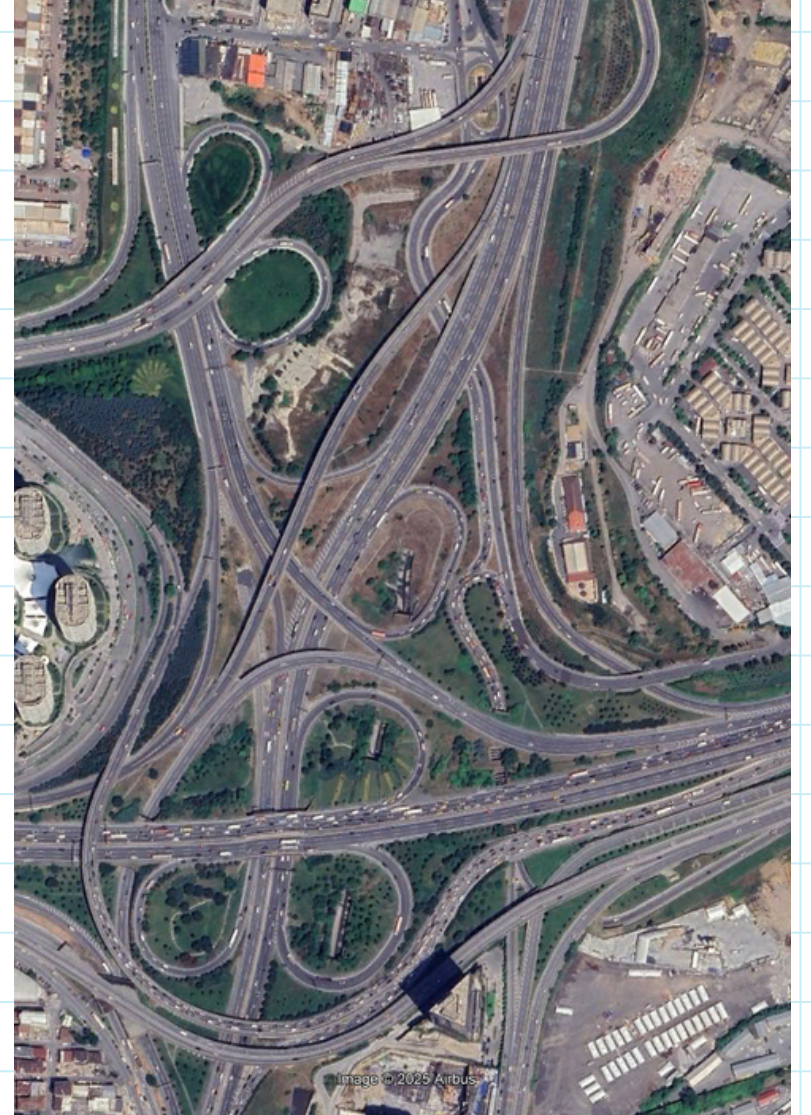
Bursa

EK-1:

Hemzemin Kavşaklar:

Trafik akışının aynı seviyede kesiştiği kavşaklardır.

Düşük maliyetlidir ama güvenlik açısından sınırlıdır.

İstanbul

EK-2:

Farklı Seviyeli Kavşaklar:

Trafik akışını farklı seviyelere taşır. (köprü, üstgeçit)

Maliyeti yüksektir.

Yüksek kapasite ve artan güvenlik sağlar.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

kaynak incelemeesi

MELİSA ÖZER

“Kentsel Sit ve Kentsel Arkeolojik Sitlerde Planlama”

Bu irdeleme, TMMOB Şehir Plancıları Odası tarafından yürütülen Koruma Sempozyumu'nda yer alan “Kentsel Sit ve Kentsel Arkeolojik Sitlerde Planlama” isimli yazısından incelenerek oluşturulmuştur.

Kaynakta “kentsel sit alanı” ve “koruma amaçlı imar planı” kavramlarının tanımlarının hangi yıllarda yasalara eklendiği, koruma konusunda ne gibi eksiklikler var, nerede hata yapılıyor ve düzeltmek için neler yapılabilir gibi konular tartışılmıştır.

Bu konuyla ilgili olarak yıllara göre değişen kararnameler ve yeni mevzuatlardan bahsedilmektedir. **2004 yılında Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanununda Yapılan düzenlemeyle koruma alanlarında yapılacak değişikliklerde oluşturulan ekiplerin başında bir şehir plancısı olması gerektiği belirtilmiştir** (Ek-3). Yapılan bu değişiklik mesleğe verilen önemin artmasına fayda sağlamıştır.

Sit alanları dışında tescilli yapıların korunması konusunda da binayı merkeze alan anlayıştan çok bina ve bitişindeki yapıları dikkate alan bir anlayışın benimsenmesi gerektiği vurgulanıyor. Bunun yanında koruma alanlarında yapılan planlarda 1/1.000 ölçeğin yeterli olmayacağı, 1/500 ölçeğe de inilmesi gerektiği tartışma konularının arasında yer almaktadır.

Ayrıca kitapta Bursa Nilüfer'de bulunan Gölyazı sit alanının önemli örneklerden biri olduğundan bahsedilmektedir. Burada toprak altındaki referansların henüz toprak üzerinde kazı yapılmadan nasıl okunabileceğine dair önemli şeyler öğrenilmiştir (Ek-4). Kentsel alanı okuma kavramının alanda ne kadar öğretici olduğu belirtilmiştir.

spo.org.tr

şehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

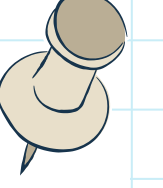
spo_antalya

kaynak incelemeesi

MELİSA ÖZER

"Kentsel Sit ve Kentsel Arkeolojik Sitlerde Planlama"

EK-3:

(Değişik sekizinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planları, müellifi şehir plancısı olmak üzere alanın konumu, sit statüsü ve özellikleri gözönünde bulundurularak ilgili meslek gruplarından Bakanlıkça belirlenecek uzmanlar tarafından hazırlanır.

EK-4:

GÖLYAZI 11/2021

GÖLYAZI 06/2024

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

kaynak incelemesi

ALİ KALYON

"Phaselis'e Dokunma!"

Bu irdeleme, Türkiye Ormancılar Derneği tarafından oluşturulan "Phaselis'e Dokunma!" isimli yazısından incelenerek oluşturulmuştur.

Bu okuma sırasında Phaselis Antik Kenti'nin tarihçesi öğrenilmiştir. MÖ 5.yy da yaşayan Herodotos Mısır'da yapılan Hellion tapınağına yaptığı yardımlardan ötürü Phaselis kentini önemli antik kentler arasında saymıştır.

Bazı kaynakların Büyük İskender'in MÖ 334 yılında Phaselis'te konakladığını ve halkın yardımına koştuğu kitapta anlatılmıştır. Sonrasında Bizans döneminde Arap akınlarıyla mücadele etmiş Selçukluların 1158 yılında fethetmesinden sonra kentin önemi 1812 yılına kadar yeraltında kalmıştır.

1812 yılında İngiliz Donanmasının Akdeniz Kıyıları'nın topoğrafyasını çıkartmaları sırasında F. Beaufort'un Phaselis'i tekrar keşfetmesiyle antik kent tekrardan gün yüzüne çıkmıştır. **Bu keşif sonrasında birçok yabancı araştırmacı tarafından araştırılmaya başlanmış ve 1980 yılında Antalya Müzesi müdürü tarafından kentin ilk arkeolojik kazısı gerçekleştirilmiştir.**

Phaselis'in günümüzde kamuoyuna tekrardan gelmesinin nedeni ise kitapta Alaçatı ve Bostanlık koylarının Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından **"Antalya-Kemer Phaselis Antik Kenti Ören Yeri ve Bütünleyici Kıyı Alanı Çevre Düzenlemesi"** kapsamında **turizm amaçlı beton dökülerek yapılaşmaya açılması projesidir. Bu proje bölgenin ihtiyaçlarına göre olmayıp tamamen rant amaçlı yapılan bir plan olmasıyla oldukça eleştirilmektedir.**

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

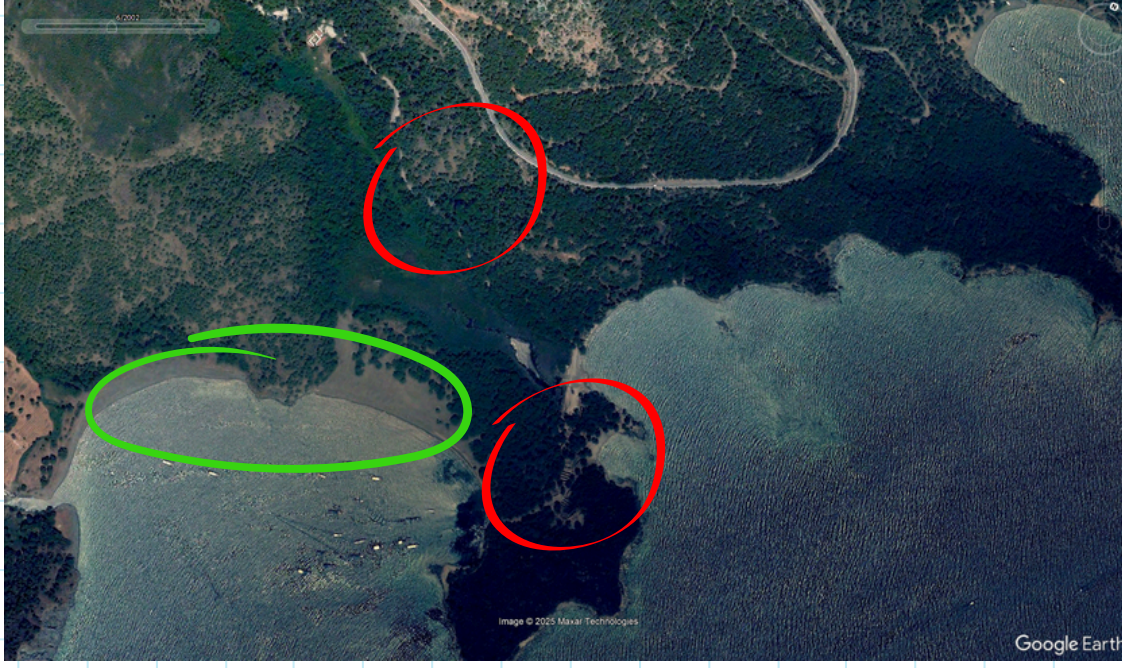
spoantalya

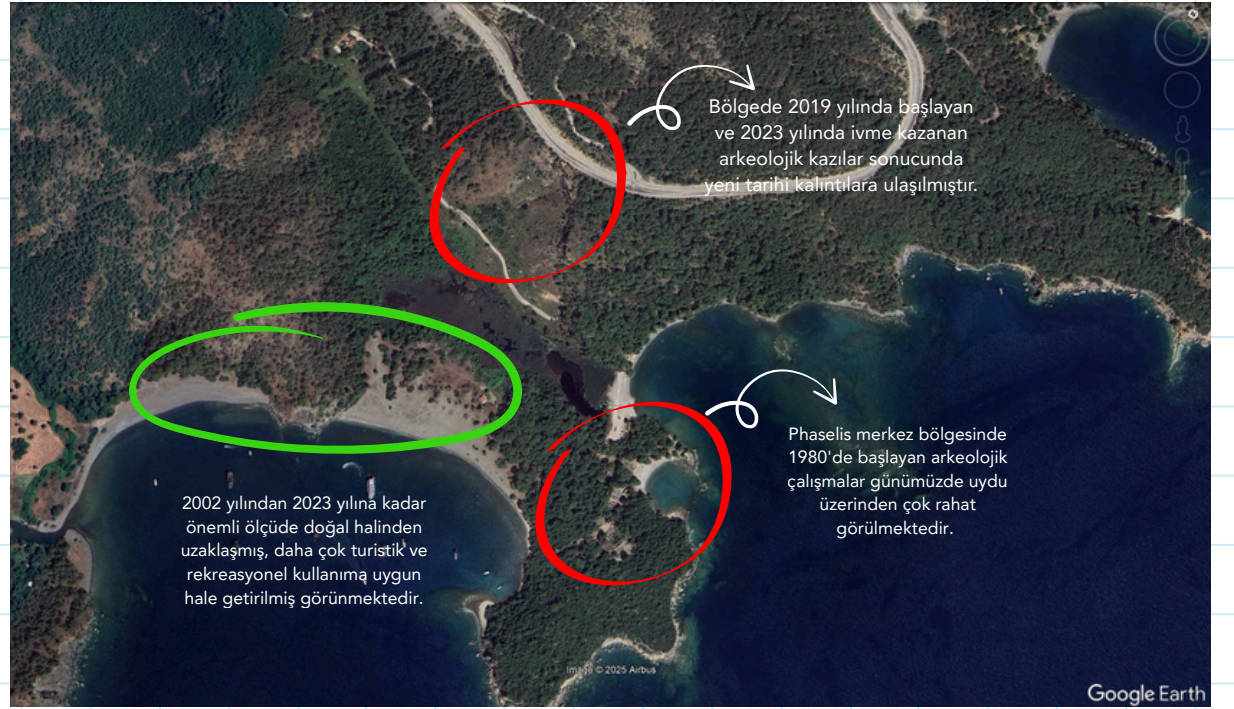
spo_antalya

kaynak inceleme

ALİ KALYON

Phaselis
Antik Kenti
2002
Google
Earth
Görüntüsü

Phaselis
Antik Kenti
2023
Google
Earth
Görüntüsü

Phaselis Antik Kenti'nin Uzaktan Algılama ile 2002 ve 2023 tarihleri arasındaki karşılaştırmamızda 2002'de sahil çizgisinin düzensiz ve doğal göründüğünü ve ormanlık alanın kıyıya daha yakın olduğunu, sahilin doğal göründüğünü görmekteyiz. **2023** yılına baktığımızda ise kıyı şeridinin netleştiğini, sahilin daha belirgin olduğunu, denizin daha koyu göründüğünü yani derinliğin arttığını, bölgenin turizm açısından gelişmesi nedeniyle aktif kullanımının arttığını görüyoruz. Aynı zamanda doğal yapının kaybolduğunu özellikle batı kısmında kıyı çizgisinin belirgin olarak derinleştiğini ve koy haline geldiğini gözlemlemekteyiz.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

5. gün

07.07.2025

Side Antik Kenti ön araştırma

Teknik gezi öncesi bilgi zemini, okuma rotası ve gözlem araçları hazır.

07.07.2025'te Side Antik Kenti için literatür-arşiv taraması yapıldı, veriler sınıflandırıldı ve Ön İnceleme Raporu oluşturuldu. Bu zeminle kültürel rota taslağı kurgulandı; Lynch Analizi için gözlem başlıkları ve veri toplama formları hazırlandı. Ekip-zaman planı ve saha etik/koruma talimatları gözden geçirildi.

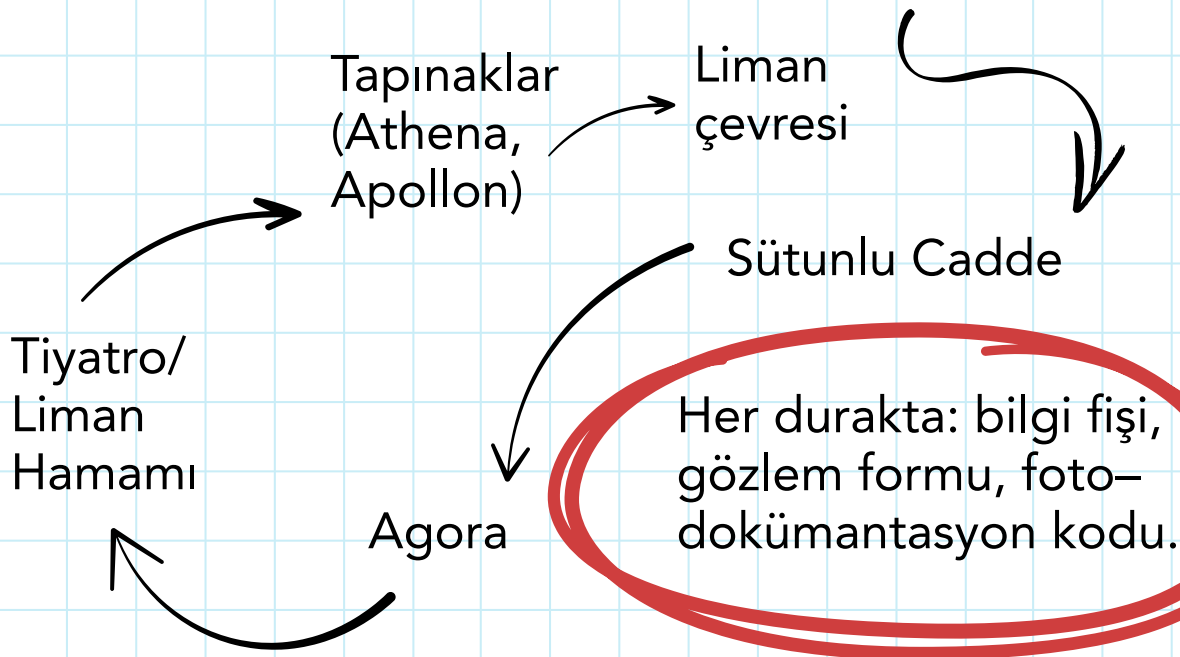
“Rota akıcı olunca tarih, planlama, mimari ve gündelik kullanım aynı kadraya sığdı.”

Side'nin adının nardan geldiği ve narin kentin ambleminde yer aldığı notlandı; yerleşim sürekliliği MÖ 8. yy'a dek izleniyor. Pamfilya-Lidya ve ardından Pers egemenliği dönemleri özetlendi; Side'nin antik dönemde bölgenin başat limanlarından biri olduğu hatırlandı.

Bu arka plan, gezide okuyacağımız mekânsal izleri (akslar, düğümler, kıyı ilişkisi) görünür kılacak.

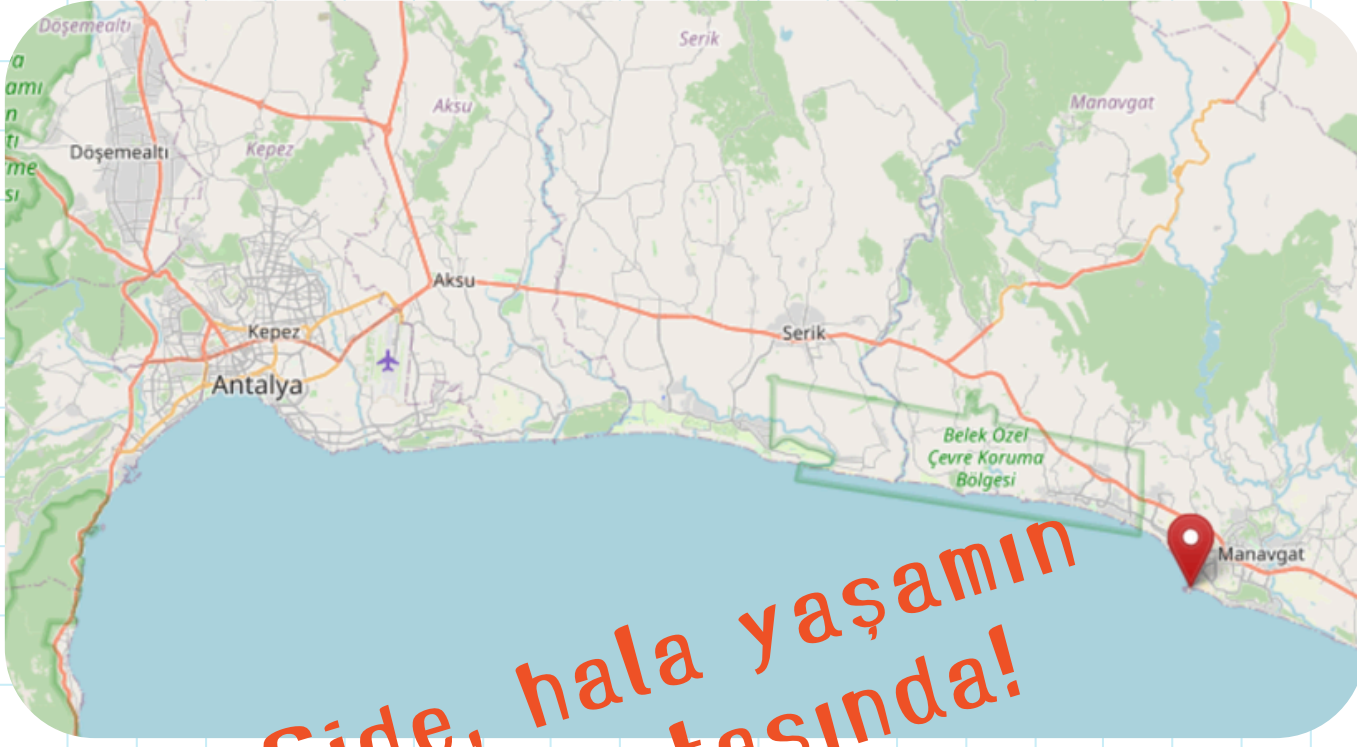
Kültürel Rota (Taslak)

Başlangıç: Ana Kapı – Nymphaeum karşılaması

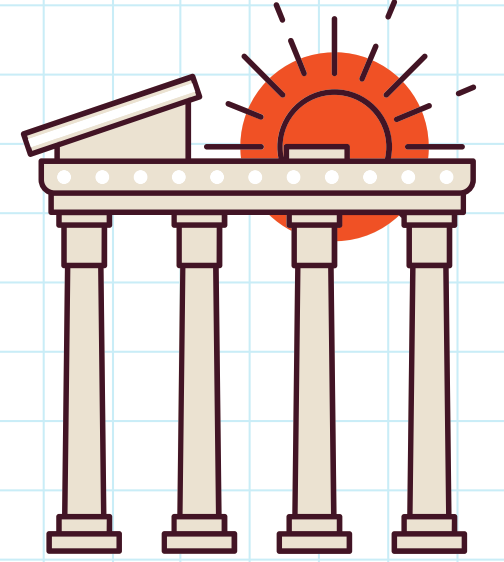

Side

MUHAMMED ALİ YUCA
MELİSA ÖZER
ALİ KALYON

Side, hala yaşamın
tam ortasında!

Eski adı Pamfilya olan bölge, günümüzde Antalya'nın yaklaşık 80 km doğusunda yer alır. Batı ve kuzeyinde Toros Dağları, doğusunda Manavgat Çayı, güneyinde ise Akdeniz'in oluşturduğu doğal bir körfezle çevrilidir. Bu özel konum, Side'yi hem savunma hem de ticaret açısından avantajlı bir antik yerleşim haline getirmiştir.

Roma hâkimiyetine girdikten sonra Side büyük bir gelişim göstermiştir. Kentte tiyatro, tapınak, sütunlu caddeler ve hamamlar gibi anıtsal yapılar inşa edilmiştir. Bu dönemde şehir sadece bir liman kenti değil, aynı zamanda bölgenin kültür ve ticaret merkezlerinden biri hâline gelmiştir.

Sit Alanı İlan Edilmesi

Side Antik Kenti, sahip olduğu tarihî ve kültürel değerler nedeniyle 1990 yılında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 730 sayılı kararıyla 1. derece arkeolojik sit alanı ilan edilmiştir. Bu karar, kentin özgün dokusunun korunmasını ve gelecek nesillere aktarılmasını amaçlamaktadır.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

6. gün

08.07.2025

Side Antik Kenti teknik gezi

Ön araştırmanın sahadaki karşılığı: rota testi, imgesel okuma ve hızlı iyileştirme önerileri.

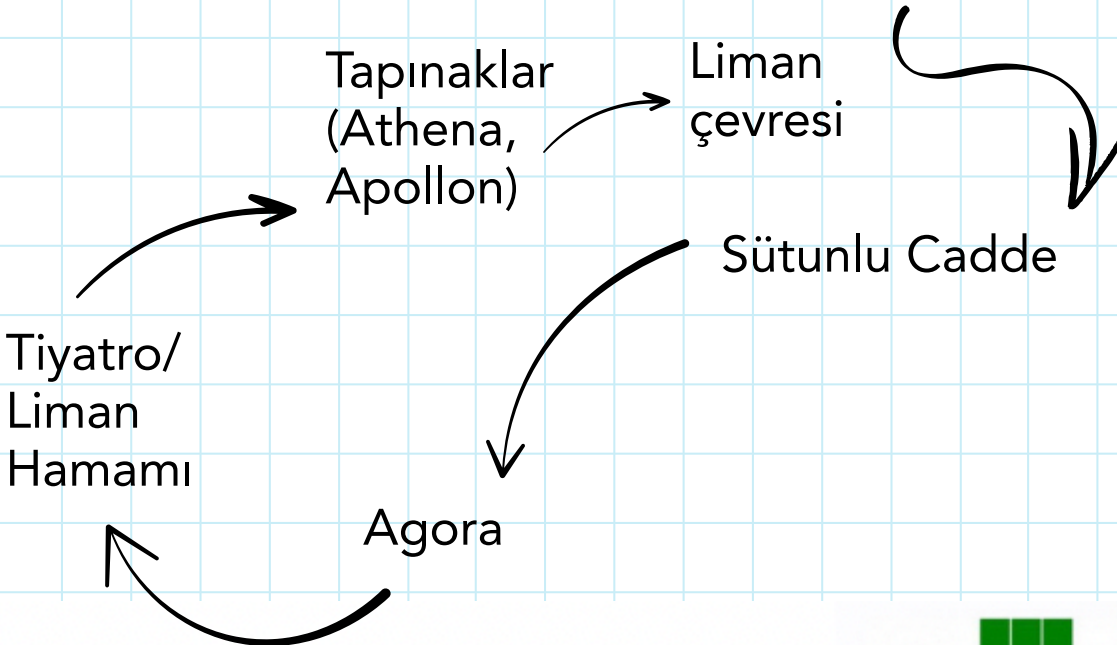
08.07.2025'te Side Antik Kenti'nde bir gün önce kurgulanan Kültürel Rota sahada test edildi; Kevin Lynch (1960) çerçevesinde yollar-sınırlar-bölgeler-düğüm-ler-işaret yapılar başlıklarında analiz yapıldı. Tüm duraklarda standart gözlem fişleri dolduruldu; zaman damgalı foto/video ile yön bulma, erişilebilirlik ve ziyaretçi akışına dair ön bulgular haritaya işlendi, infografik poster taslakları üretildi.

“İyi bir rota,
mekanı
anlatmadan
önce okur.”

Her durakta: çekim noktaları, gölge/dinlenme alanları, yüzey riskleri, yönlendirme levhaları, kalabalıklaşma anları ve erişilebilirlik (rampa-merdiven, seviye farkı, zemin dokusu, T.Sandalye geçişi) gözlemlendi.

Kültürel Rota

Başlangıç: Ana Kapı – Nymphaeum karşılaması

spo.org.tr

şehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

zamanın katmanları

MUHAMMED ALİ YUCA
MELİSA ÖZER

Side'nin tarih boyunca geçirdiği evreler, zaman çizelgesi kullanılarak mekânsal ve zamansal bir perspektifle incelenmiştir. **Oluşturulan zaman çizelgesi**, Side'nin tarihsel gelişimini dönemsel olarak ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. Antik dönemden günümüze kadar uzanan süreçte kentin geçirdiği sosyal, kültürel ve mekânsal değişimleri kronolojik bir düzende sunmak, kullanıcıya alanı daha iyi kavrama imkânı sağlamaktadır.

Bu tür tarihsel çerçeveler, özellikle kentsel planlama, arkeolojik koruma ve alanın kimliğine saygılı projelendirme açısından önemlidir. **Çizelge, projenin hem analitik hem de anlatı boyutuna katkı sunan destekleyici bir araç olarak değerlendirilmiştir.**

İNŞAAT VE ONARIM SÜRECİ

MÖ 6.-4. yy Pers ve Helenistik Etkiler

- Siyasi durum: Persler yönetimdeydi ancak kent yarı özerkti.
- Ekonomi: Liman sayesinde uluslararası ticaret gelişti.
- Kültürel değişim: Grek dili ve sanatı yayılmaya başladı.
- Mimari: Taş yapılara geçiş, sur sistemleri inşa edilmeye başlandı.
- Para: Kendi adına bronz ve gümüş sikkeler bastı.

MÖ 2.-1. yy Bağımsız Şehir Devleti Dönemi

- Durum: Roma'dan önce Side zengin, korsanlarla işbirliği yapan bağımsız kenttir.
- Ekonomi: Liman üzerinden köle, şarap, zeytinyağı ve tekstil ticareti yapılır.
- Kültür: Athena ve Apollon kültü yaygındır.
- Sikkeler: Kent kendi sikkelerini basarak gücünü simgeler.

Kuruluş ve Erken Dönem

MÖ 7. yy

- Kuruluş: Side, Luvice kökenli bir yer adıdır ("Side" = Nar).
- Kolonizasyon: Yunan göçmenler tarafından yerleşmiş (muhtemelen Kymeliler).
- Toplumsal yapı: Balıkçılık, tarım ve yerel ticaret ön planda.
- Dil: Luvice yazıtlar hala kullanılmaktaydı.
- Mimari: Ahşap-kerpiç evler, doğal limana yakın küçük iskeleler.

Büyük İskender ve Helenistik Dönem

MÖ 333

- Siyasi durum: Side, İskender'in gelişyle Makedonya yönetimine girdi.
- Helenleşme: Kent planlamasında grid sistem, anıtsal yapılar başladı.
- Toplum: Tiyatro kültürü gelişti, heykelticilik yükseldi.
- Yapılar: Tiyatro temelleri, agora düzenlemeleri bu dönemde başlar.

Roma İmparatorluğu ve Altın Çağ

MS 1.-3. yy

- Siyasi durum: Side, Roma'ya bağlandı ancak özerk kaldı.
- Mimari patlama:
- Anıtsal Tiyatro (15 bin kişilik, sahnesi 3 katlı)
- Agora ve kütüphane, sütunlu caddeler
- Apollon ve Athena Tapınakları
- Hamam ve su kemerleri, Nymphaeum (anıtsal çeşme)
- Toplumsal yaşam: Arena oyunları, tiyatro, dini törenler.
- Din: Çok tanrılı pagan inanç sistemi, Apollon baş tanrıdır.
- Ulaşım: Roma yolları, su yolları yapılır; Side çok iyi entegre olur.

Kazıların Başlaması ve Arkeolojik Bilinç

1917 ...

- Prof. Arif Müfid Mansel öncülüğünde ilk sistemli kazılar başlatılır.
- Apollon Tapınağı, tiyatro, agora gün yüzüne çıkar.
- Side Hamamı restore edilip müzeye çevrilir (Side Müzesi).

Ortaçağ ve Boşluk Dönemi

MS 10-19. yy

- Side büyük ölçüde terk edilmiştir.
- Antik yapılar tarla, hayvan barınağı gibi işlevlerle kullanılır.
- Bölge kıyı köyü özelliği taşır.
- Kent adeta zaman içinde donmuş gibidir.

Bizans Dönemi ve Hristiyanlık

MS 4-6. yy

- Din: Hristiyanlık resmi din haline geldi; Apollon Tapınağı kiliseye çevrilmiş olabilir.
- Yapılar: Bazilikalar, yeni kiliseler, mozaikler yapılır.
- Siyasi durum: Doğu Roma (Bizans) yönetiminde kalır.
- Toplumsal yapı: Dinsel yapılar ön plana çıkar, pagan yapılar terk edilmeye başlanır.
- Savunma: Surlar güçlendirilir, korsan ve Arap akınlarına karşı önlemler alınır.

ARAŞTIRMA TARİHÇESİ

Turizm ve Koruma Dönemi

1960 ...

- Side, Antalya'nın en önemli arkeolojik-turistik merkezlerinden biri olur.
- Açık hava müzesi haline gelir.
- UNESCO adaylığı gündeme gelir.
- Restorasyon ve dijital modelleme projeleri artar.

Yeniden Yerleşim

1895-1900

- Girit'den gelen Müslüman göçmenler, kalıntılar arasına ev yapar.
- Antik taşlar yapı malzemesi olarak kullanılır.
- Arkeolojik değer henüz anlaşılmamıştır.

Terk Edilme ve Çöküş

MS 7-9. yy

- Sebepler:
- Arap akınları (denizden saldırılar)
- Limanın dolması
- Salgın hastalıklar ve depremler
- Sonuç: Kent boşaltılır, eski yapılar yavaş yavaş kumla kaplanır.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

spoantalya

spo_antalya

Lynch ve Side

MUHAMMED ALİ YUCA

Side'nin Okunabilirliği Üzerine: Lynch'in Beş Bileşeni ile Kent Kurgusu

Kevin Lynch'in kent imgesi kuramı doğrultusunda yapılan analiz, Side'nin fiziksel çevresinin kullanıcı zihninde nasıl biçimlendiğini ortaya koymaktadır. Side bütünü üzerinden gerçekleştirilen çalışmada, kentin okunabilirliğini sağlayan temel mekânsal bileşenler belirlenmiştir.

Path (İzler)

Analiz kapsamında, minör iz olarak kıyı şeridi öne çıkarken, majör iz ise kentin girişinden başlayarak limana kadar uzanan ana aks olarak tanımlanmıştır. Bu aks, hem yönlendirici hem de kent deneyiminin belkemiğini oluşturan bir güzergâh niteliğindedir.

Districts (Bölgeler)

Bölge tanımlamaları, Side'nin işlevsel çeşitliliğini yansıtmaktadır. Konaklama alanları, arkeolojik bölgeler, ticaretle iç içe geçmiş konut dokusu, ormanlık alanlar ve yoğun ticaret bölgeleri, kentin farklı karakteristik yüzlerini oluşturmaktadır.

Edges (Sınırlar)

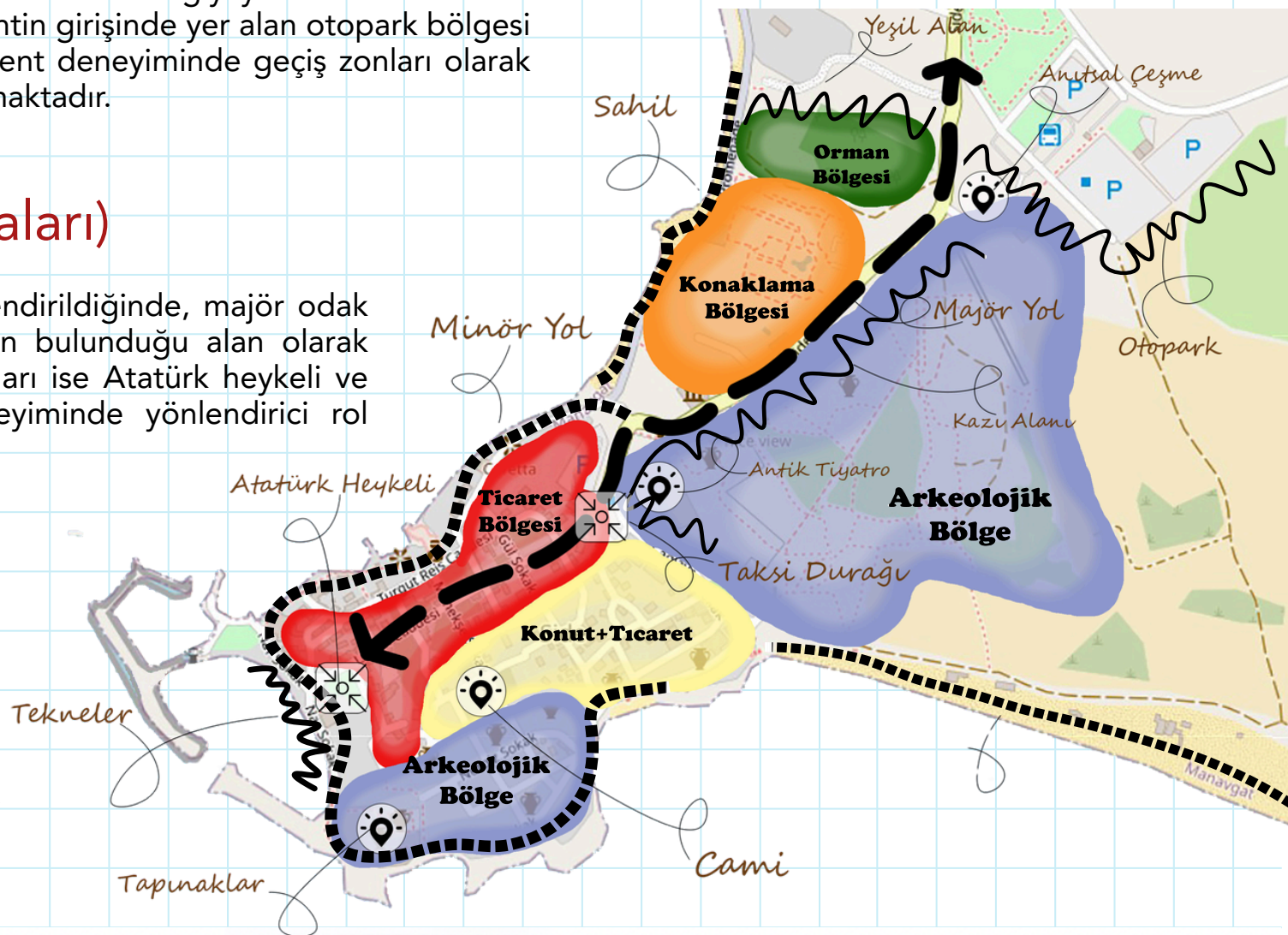
Sınırlar, hem görsel hem de fiziksel anlamda algıyı yönlendiren unsurlar üzerinden belirlenmiştir. Antik kentin girişinde yer alan otopark bölgesi ve liman çevresi, bu bağlamda kent deneyiminde geçiş zonları olarak tanımlanabilecek net sınırlar sunmaktadır.

Nodes (Odak Noktaları)

Odak noktalar açısından değerlendirildiğinde, majör odak Apollon ve Athena tapınaklarının bulunduğu alan olarak öne çıkarken; minör odak noktaları ise Atatürk heykeli ve taksi durağı gibi kullanıcı deneyiminde yönlendirici rol oynayan unsurlar olmuştur.

Landmarks (İşaret Ögeleri)

İşaret ögeleri, kentsel hafızanın ve yön bulmanın temel referanslarını oluşturmaktadır. Apollon ve Athena Tapınakları, cami, Antik Tiyatro ve kentin girişinde yer alan anıtsal çeşme, Side'nin görsel kimliğini destekleyen karakteristik elemanlar olarak dikkat çekmektedir.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spo.org.tr

şehirplancilariodasi

spoantalya

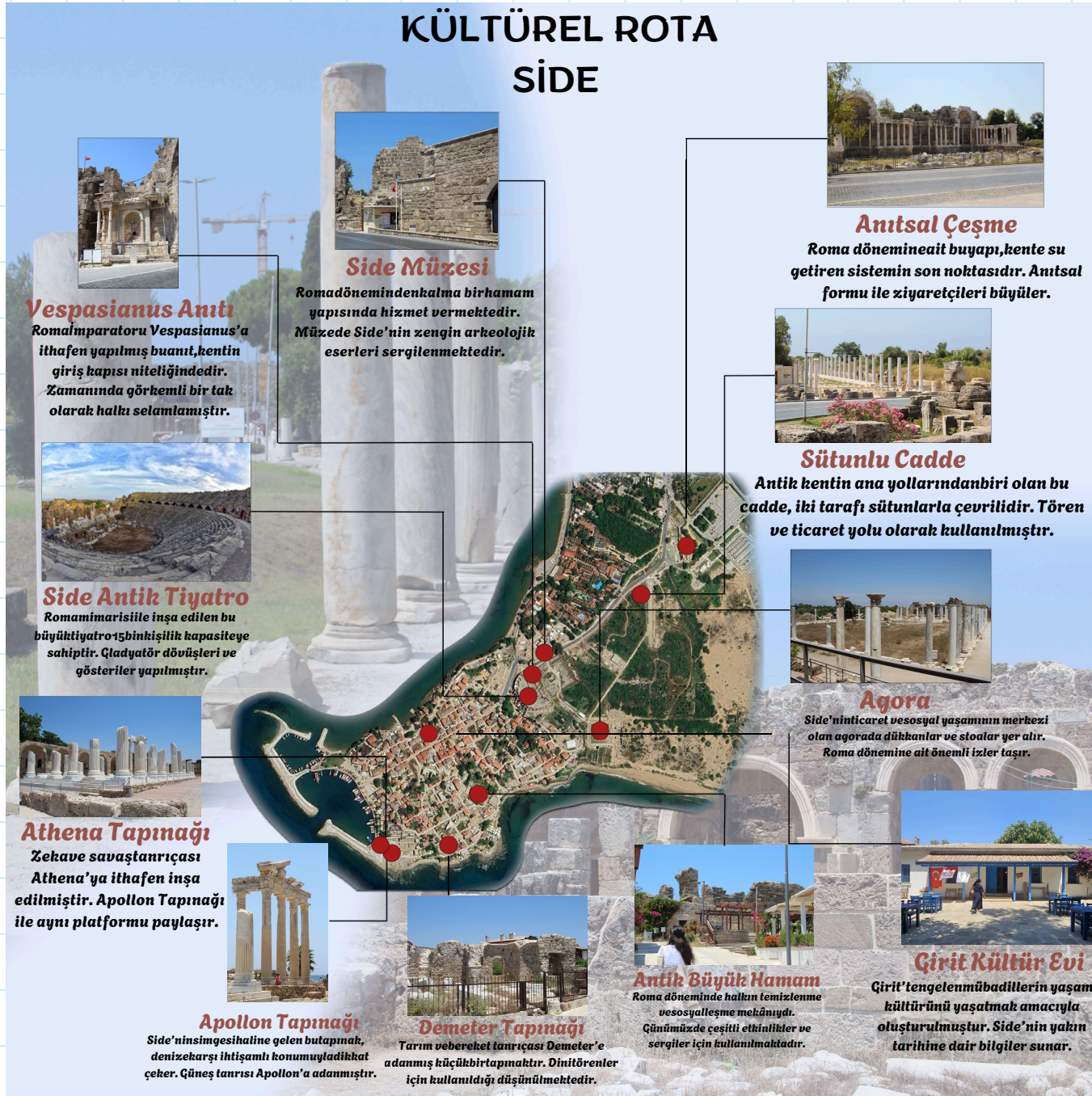

spo_antalya

kültürel rota

MUHAMMED ALİ YUCA

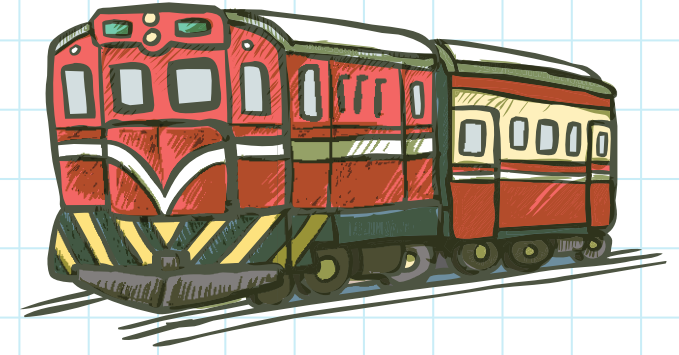
Kent içindeki duraklar yalnızca konumlarıyla değil, taşıdıkları anlamlarla da bu haritada yer bulmuştur. Bu kültürel rota, Side Antik Kenti'nin hem fiziksel hem de anlam dünyasında iz bırakan duraklarını bir araya getirerek ziyaretçiye yönlendirilmiş bir keşif deneyimi sunar.

Rota üzerinde yer alan her nokta, yalnızca mekânsal konumu açısından değil, taşıdığı tarihî, kültürel ya da sosyal anlam nedeniyle seçilmiştir.

Antik yapılar, günlük yaşam izleri, ticaret alanları ve dinsel yapılar gibi farklı işlevlere sahip duraklar aracılığıyla, kentin zamansal katmanları okunabilir hâle gelir. Bu yönüyle rota, Side'nin kültürel belleğini ortaya koyarken, kullanıcıya da kentle bütüncül bir ilişki kurma imkânı verir.

Ziyaretçiye pasif bir gözlemciden aktif bir okuyucuya dönüştüren bu harita, yalnızca bir gezi planı değil; kentsel belleğin izini süren bir anlatıdır.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

7. gün

09.07.2025

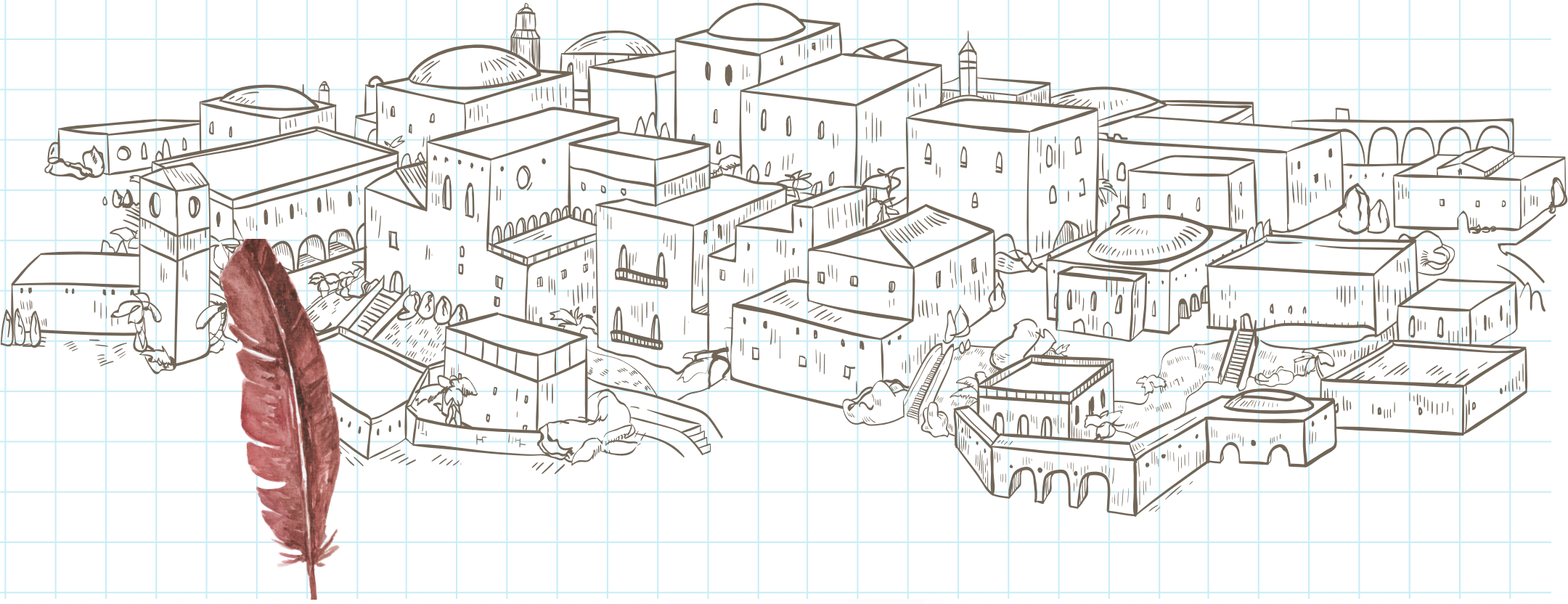
Side Antik Kenti saha uygulaması

08.07.2025 tarihinde gerçekleştirilen saha uygulamasının test edilmesi.

Ziyaret 11.00'da ana girişten başlamış; Anıtsal Çeşme, Sütunlu Cadde (C1), R1-R2 konutları, tiyatro ve çevresi, Vespasianus Anıtı-Tak-Latrina-Bouleuterion gibi yapılar çok yönlü olarak belgelenmiştir. Girit Kültür Evi'nde arşiv panoları ve kent maketi kaydedilmiş, Liman Hamamı ile sahil bandındaki anıtlar, tapınaklar ve dükkânlar incelenmiştir.

“Her rota,
geçmişle
bugünün
kesiştği bir iz
bırakır.”

Belgeleme sürecinde tüm panolar noktasal envanter olarak haritaya işlenmiş, metin içerikleri özetlenerek numaralandırılmıştır. GIS tabanlı katmanlarla rota, duraklar ve çekim saatleri kodlanarak “Beş Duyu Analizi” için zamansal-mekânsal altlık hazırlanmıştır. Alan iki odak bölgeye ayrılmıştır: **Arkeolojik çekirdek ve liman kutsal alanı-ticaret dokusu.**

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

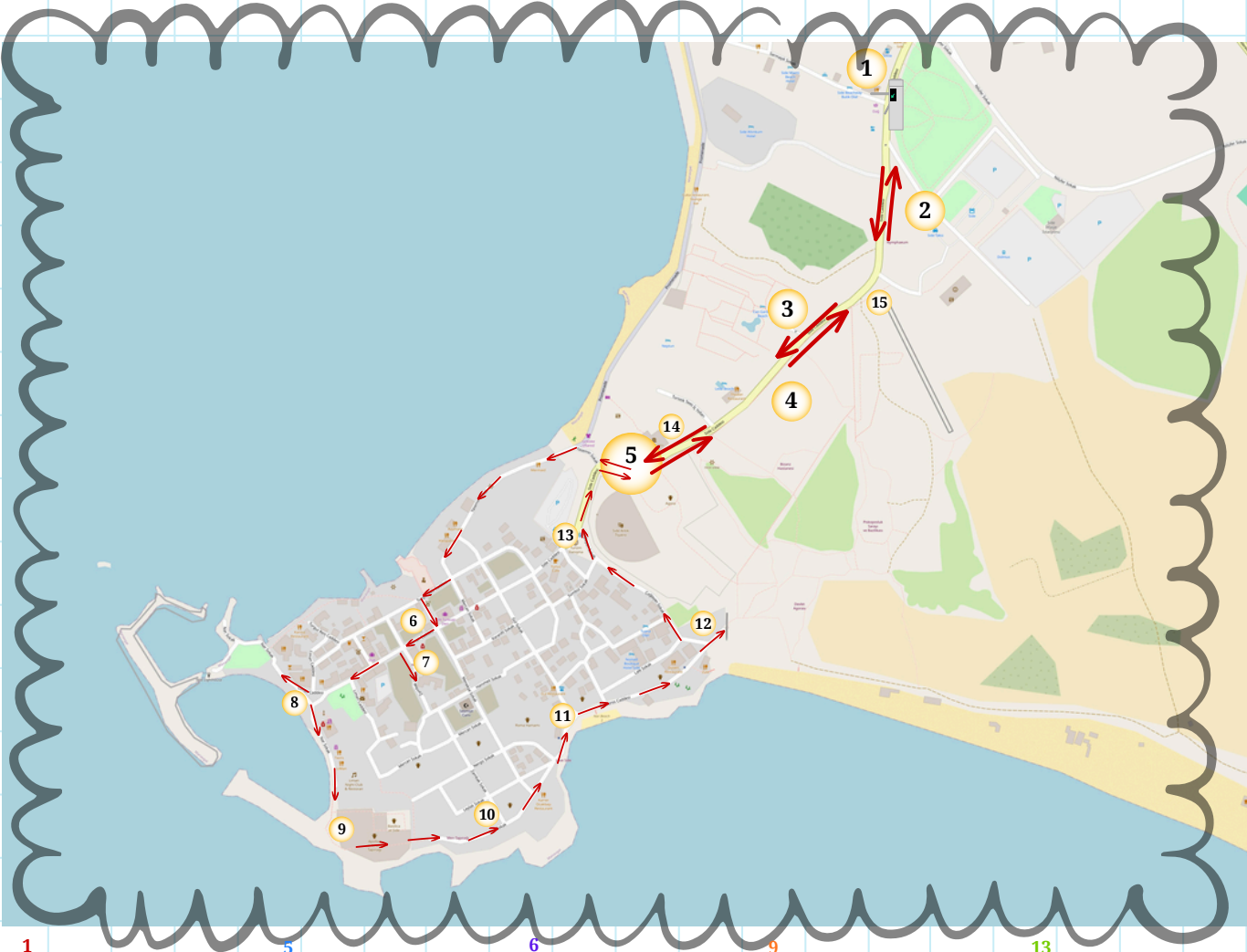
spoantalya

spo_antalya

zaman damgalı anı kaydı

ALİ KALYON

Belgeleme yalnızca fotoğraflardan ibaret değildi; her pano, her taş, her yapı bir zaman çizelgesinin parçası olarak dijital hafızaya işlendi.

R1 ve R2 konutlarının kalıntıları, Vespasianus Anıtı ve Latrina'nın görkemli düzeni, Bouleuterion'un sessiz oturma sıraları...

Hepsi bir araya gelerek hem mekânsal hem de zamansal bir kültürel rota oluşturdu.

Bu rota yalnızca taşların değil, kentin ruhunun da kaydıydı. Bugünün gözlem notları geleceğin araştırmalarına taşınacak kalıcı bir iz bıraktı.

- 1 -08.07.2025 saat 11.03'te Side Antik Kenti'ne giriş yapıldı.
- 2 -11.04: Anıtsal Çeşme Restorasyonu ve Bilgi Panosu'nun fotoğrafları çekildi.
-11.09: Sütunlu Caddeler Aksı'na giriş yapıldı.
- 3 -11.12: Sütunlu Caddeler (C1 Caddesi ve Dükkanlar) Bilgi Panosu'nun fotoğrafları çekildi.
-11.12: C1 Caddesi üzerindeki dükkan kalıntılarının fotoğrafları çekildi.
-11.13: C1 Caddesi üzerinde seyreden Side Antik Kenti Tur Aracı'nın fotoğrafı çekildi.
-11.14: C1 Caddesi ve Dükkanları'nın harita üzerindeki yerini ve cadde hakkında bilgi veren panonun fotoğrafı çekildi.
- 4 -11.16: C1 Caddesi üzerinde bulunan R1 ve R2 konut kalıntılarının fotoğrafları çekildi.
-11.17: R1 ve R2 Konutları hakkında bilgi veren bilgi panosunun ve konutların krokisinin bulunduğu kroki panolarının fotoğrafları çekildi.
-11.18: R1 Konutu'nun fotoğrafları çekildi.
-11.18: R1 Konutu bilgi panosunun fotoğrafı çekildi.

- 5 -11.19: Side Antik Tiyatrosunun restorasyon halindeki fotoğrafı çekildi.
-11.19: Side Antik Kent Müzesi, Side Vespasianus Anıtı, Hastane Yapısı ve Tak'ın fotoğrafı çekildi.
-11.20: Tyche (Tike) Tapınağı'nın fotoğrafı çekildi.
-11.20: Side Antik Kent Müzesi'nin önünde bulunan Side Antik Kenti haritası detaylı olarak çekildi.
-11.22: Side Antik Tiyatrosu'nun yakınındaki Agora bölgesinin fotoğrafı çekildi.
-11.24: Latrinanın ve Vespasianus Anıtı'nın fotoğrafı çekildi.
-11.24: Latrina'nın ve Tiyatronun krokisinin olduğu panonun fotoğrafı çekildi.
-11.25: Tak ve ilgili bilgi panosunun fotoğrafı çekildi.
-11.25: Yuvarlak Çeşme, Tak ve Vespasianus Anıtı'nın krokisinin olduğu pano çekildi.
-11.30: Bouleuterion'un ve ilgili bilgi panosunun fotoğrafı çekildi.
-11.32: Antik Tiyatronun arkasındaki sütunlu yolun fotoğrafı çekildi.
-11.35: Dionysos Tapınağı'nın camlı zemininin fotoğrafı çekildi.

- 6 -11.51: Manavgat Girit Kültür Evi'nin fotoğrafı çekildi.
-11.53: Manavgat Girit Kültür Evi'ndeki bilgi afişlerinin fotoğrafları çekildi.
-11.56: Manavgat Girit Kültür Evi'nde bulunan Side Belediyesi'nin yaptığı Side Antik Kenti analiz çalışmalarının detaylı fotoğrafları çekildi.
-11.58: Manavgat Girit Kültür Evi'nde bulunan Side Antik Kenti'nin maketinin fotoğrafları çekildi.
- 7 -12.03: Sahil tarafında bulunan yerleşke içindeki sütunların ve camlı zeminin fotoğrafı çekildi.
-12.04: Yerleşke içerisinde yapılan kazı çalışmalarının fotoğrafı çekildi.
-12.08: Liman Hamamı'nın fotoğrafları çekildi.
- 8 -12.30: Sahil tarafında kalan Atatürk Heykeli'nin fotoğrafı çekildi.
-12.38: Sahil şeridi üzerindeki dükkanların fotoğrafı çekildi.

- 9 -12.40: Athena ve Apollon Tapınakları'nın fotoğrafları çekildi.
-12.44: AA Bazilikası'nın fotoğrafları çekildi.
- 10 -12.56: Demeter Tapınağı ve ilgili bilgi panosunun fotoğrafı çekildi.
-12.58: Sahil şeridi boyunca uzanan dükkanların fotoğrafı çekildi.
-13.00: Synagog'un fotoğrafı çekildi.
- 11 -13.27: Büyük Hamam'ın fotoğrafı çekildi.
-13.30: Antik şehir kalıntılarının fotoğrafları çekildi.
-13.31: Konut 3'ün fotoğrafı çekildi.
- 12 -13.44: M Yapısı – Hamam – Gymnasium Kompleksi, Güney Stoa, Doğu Stoa ve İmparatorlar Salonu ve Bakı Terası'nın bolca fotoğrafları çekildi.
-13.46: Bakı Terası bilgi panosunun fotoğrafı çekildi.
-13.50: Yerel Dükkanların altında bulunan üstü camla kaplı olan antik mermerlerin fotoğrafı çekildi.

- 13 -13.59: Side Antik Tiyatrosu'ndaki restorasyon çalışmalarının fotoğrafı çekildi.
-14.02: Side Antik Kenti'nin geçmişten günümüze kadar geçirdiği arkeolojik ve tarihsel zaman çizelgesinin olduğu panoların fotoğrafları çekildi.
-14.07: Antik Tiyatro'nun yanındaki sütunlu yolun fotoğrafı çekildi.
- 14 -14.18: Side Antik Kent Müzesi'ne girildi ve müze içerisindeki eserlerin bolca fotoğrafları çekildi.
- 15 -14.57: B Caddesi'nin fotoğrafı çekildi.
-14.57: Anıtsal Çeşme'nin fotoğrafı çekildi.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

zaman damgalı anı kaydı

ALİ KALYON

İşlenmiş olan önemli noktaların daha net görülebilmesi adına, öncelikle kent, bölgeleştirildi.

Bu çalışma, antik kentin mekânsal belleğini günümüzün planlama ve belgeleme teknikleriyle yeniden kurgulamakta.

Hem kentin anıtsal çekirdeği (tiyatro, tapınaklar, agora) hem de gündelik yaşamla ilişkili alanlar (hamamlar, dükkânlar, sahil bandı) birlikte işlenerek,

side'de yaşam nasıl örgütlenmişti?

sorusuna görsel ve analitik bir yanıt aranmaktadır.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

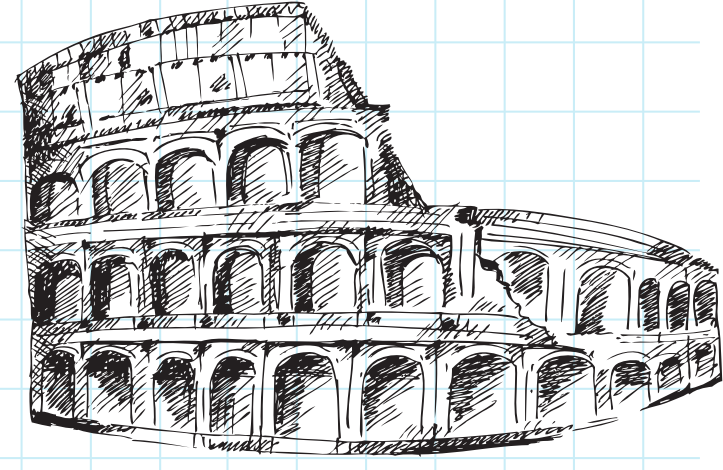
spoantalya

spo_antalya

8. gün

10.07.2025

Mekanın çok katmanlı okuması: kavramsal, duysal ve dijital izler.

10.07.2025 tarihinde, Side'nin tapınakları, agoraları, hamamları, tiyatrosu ve limanı ölçekli bir harita üzerinde işaretlenerek kentsel belleğin okunabilirliği artırılmıştır. Kavramsal şema, tarihi kalıntıların mekânsal yoğunluğunu ortaya koyarken, turistlerin kenti hangi izlekler üzerinden deneyimlediklerini de görünür kılmaktadır. Sonuçta Side'nin tarihsel çekirdeği yalnızca bir arkeolojik alan değil, yaşayan bir kültürel hafıza olarak somutlaşmaktadır.

“Kent, belleğini yalnızca yapılarla değil; duyular ve izlerle geleceğe taşır.”

Kent deneyimi sadece taşlardan değil, o taşların insanlarda uyandırdığı hislerden de oluşur. Yapılan beş duyu analizi, Side'de nerede hangi duyuların harekete geçtiğini göstermektedir. Liman bölgesinde dalga sesi ve tuz kokusu; Apollon ve Athena Tapınakları çevresinde ışığın mekâna düşüşü ve dini atmosfer; Manavgat sahilinde rüzgâr ve su sesi kenti duyular üzerinden yeniden kurar. Bu yaklaşım, Side'nin yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda duygusal coğrafyasını da gözler önüne sermektedir.

Sosyal medyada yapılan paylaşımlar, ziyaretçilerin kente nasıl baktığının dijital bir izini oluşturur. Analizler, en çok fotoğraf çekilen ve etiketlenen mekânların Side Tiyatrosu, Side Müzesi ve Apollon Tapınağı olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgu, hem Lynch'in işaret noktalarıyla hem de “beş duyu analizi”yle örtüşmektedir. Dijital ayak izi, turistik deneyimin günümüz teknolojisiyle nasıl görünür hâle geldiğini kanıtlayan bir çağdaş yöntemdir.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

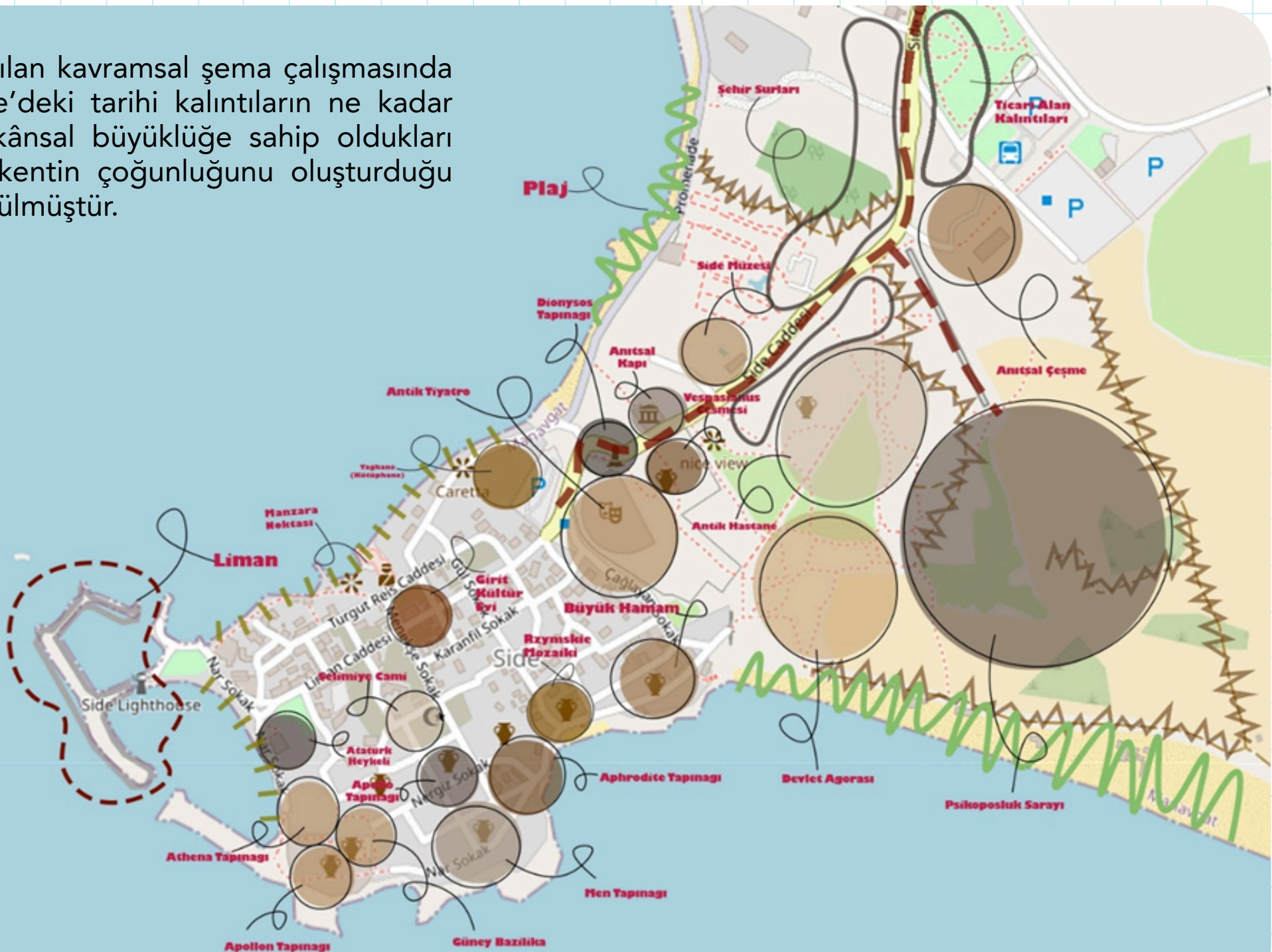
kavramsal Side

MELİSA ÖZER

Kültürel miras öğelerinin kent içi yerleşimi üzerinde sistematik bir gösterim.

Kevin Lynch'in kent imgesi kuramı doğrultusunda yapılan analiz, Side'nin fiziksel çevresinin kullanıcı zihninde nasıl biçimlendiğini ortaya koymaktadır. Side bütünü üzerinden gerçekleştirilen çalışmada, kentin okunabilirliğini sağlayan temel mekânsal bileşenler belirlenmiştir.

Yapılan kavramsal şema çalışmasında Side'deki tarihi kalıntıların ne kadar mekânsal büyüklüğe sahip oldukları ve kentin çoğunluğunu oluşturduğu görülmüştür.

Bu çalışma ile, alana gelen turistlerin görebilecekleri mekanlar belirlenmiştir.

hissedilen kent

MELİSA ÖZER

Kent deneyimi, yalnızca fiziksel öğelerle değil; duyularla kurulan bağlar üzerinden de şekillenir ve bellekte yer edinir.

Yapılan analizde öncelikle kentte nerede hangi duyuların çalıştığı ve bu duyuların hangi hisleri ortaya çıkardığı hakkında veriler toplandı. Toplanan bu veriler OSM'den alınan altlık üzerinde mekânsal olarak gösterildi ve ortaya çıkardığı hisler yanlarına yazıldı.

Side Antik Kentinden insanların duyularının aktif olduğu bölgeler liman bölgesi ile Lynch analizinde odak nokta olarak gösterilen Apollon ve Athena Tapınakları ayrıca Manavgat plajı olmuştur.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

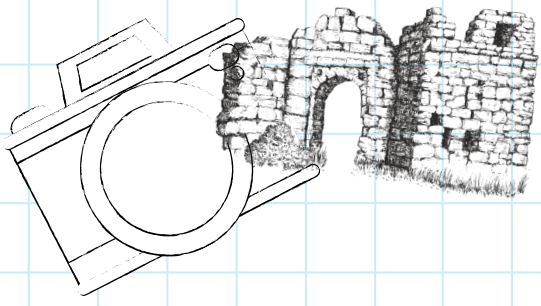
TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

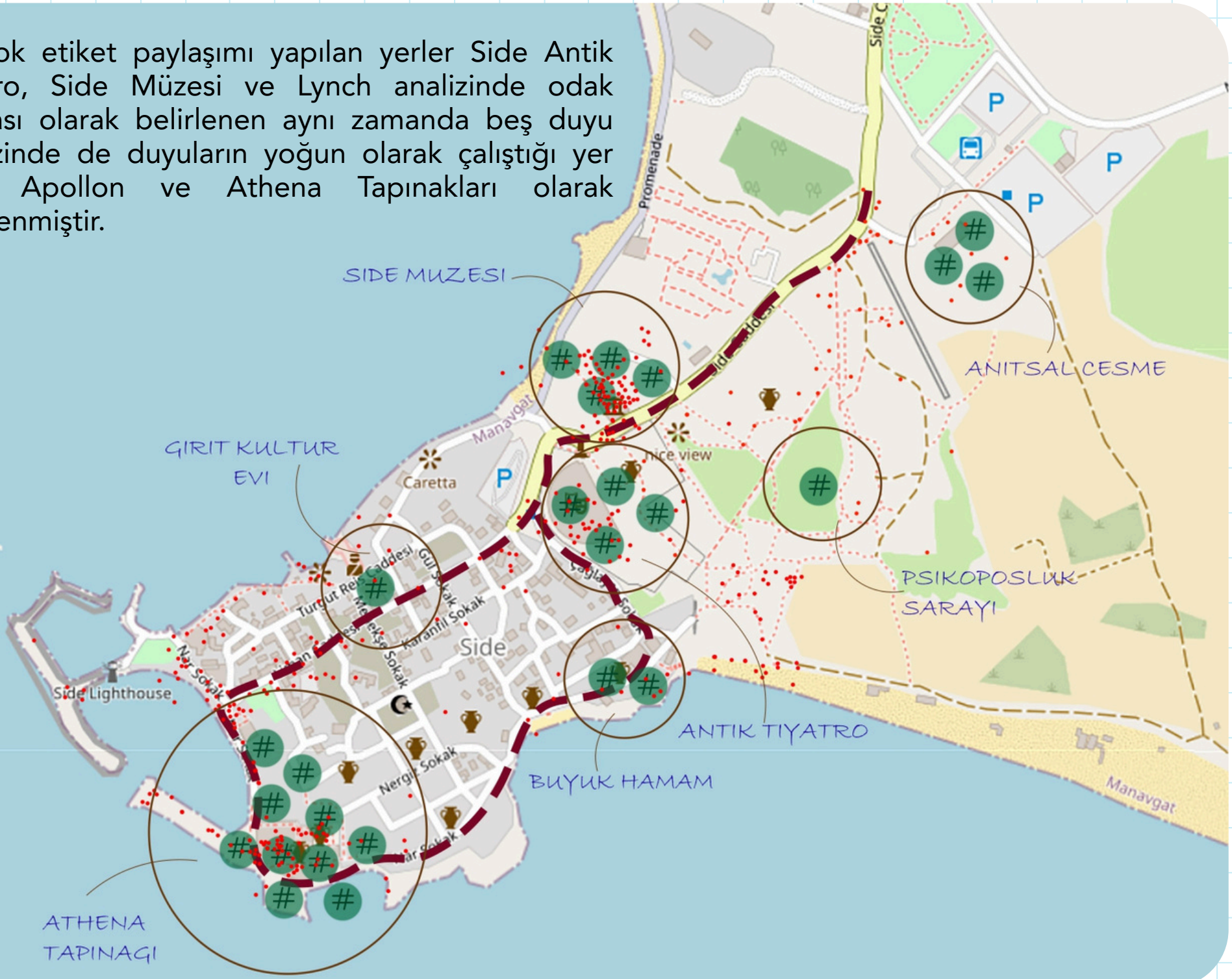
dijital ayak izi

MELİSA ÖZER

Side'de Ziyaretçi Hareketliliği: Fotoğraf Etkileşimleri Üzerinden Mekansal Bir Okuma

Belirlenen mekanlarda insanların sosyal medyada yaptıkları etiket sayısına göre hangi alanlarda çekilen fotoğraflar paylaşım yapıldığı incelenmiştir. **Alanda sokak görünümü kullanılarak en çok fotoğraf çekilen yerlerin Side Müzesi, Side Antik Tiyatrosu ve Apollon ve Athena Tapınakları olduğu görülmüştür.**

En çok etiket paylaşımı yapılan yerler Side Antik Tiyatro, Side Müzesi ve Lynch analizinde odak noktası olarak belirlenen aynı zamanda beş duyu analizinde de duyuların yoğun olarak çalıştığı yer olan Apollon ve Athena Tapınakları olarak belirlenmiştir.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

9. gün

11.07.2025

Kamusal alan için hukuk mücadelesi

11 Temmuz 2025'te, Şehir Plancıları Odası Antalya Şubesi'nin kamu yararı doğrultusunda yürüttüğü hukuki süreçler ele alındı. Doğa, kültür varlıkları ve kamusal alanların korunması için açılan davalar ve izlenen yol haritası örnek dosyalar üzerinden tartışıldı.

- Yetki ve Sorumluluk: Oda'nın anayasal dayanakları (6235 sayılı TMMOB Kanunu, Anayasa'nın 135. maddesi) vb.
- Korunan Değerler: Anayasa'nın 43, 56, 63, 169. maddelerine yapılan atıflar (kıyı, çevre, kültür varlıkları, ormanlar) vb.
- İlgili Mevzuat: İmar Kanunu, Kıyı Kanunu, Çevre Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu vb.
- Uygulama: Plan değişiklikleri, kıyı–orman–park alanlarının yapılaşmaya açılması teşebbüsleri, yoğunluk/yükseklik artışları.
- Süreç: İptal davaları, yürütmenin durdurulması talepleri, "açık hukuka aykırılık" ve "telafisi güç zarar" kriterleri.

“Nihai amacımız, bilimsel teknik akıl ve hukuk devleti ilkeleriyle kamusal yararı korumak ve ekolojik bütünlüğü sürdürmektir.”

Şehir Plancıları Odası'nın yürüttüğü dava süreçleri, yalnızca hukuki bir mücadele değil; aynı zamanda şehircilik ilkelerine uygun, katılımcı ve adil bir planlama kültürünün savunusudur!

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

10. ve 11. gün

14.07.2025

16.07.2025

Bir sonraki alan çalışmasına yönelik kavramlar üzerine literatür taraması ve Dünyadan ve ülkemizden örneklerin incelenmesi.

kentsel dönüşüm nedir?
kentsel yenileme nedir?

kentsel dönüşüme dair
diğer kavramlar
nelerdir?

korumanın yasal dayanakları nedir?

koruma amaçlı imar planı
nedir?

tüm bunlara dair
uygulama süreçleri
nasıldır?

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

dönüşüm, yenileme, soylulaştırma

MUHAMMED ALİ YUCA

Kentsel Müdahalenin Üç Yüzü: Dönüşüm, Yenileme, Soylulaştırma

KENTSEL DÖNÜŞÜM

Kentsel dönüşüm, genellikle fiziksel olarak bozulmuş, sosyal ve ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmiş kent alanlarının, riskleri azaltmak ve yaşam kalitesini artırmak amacıyla yeniden planlanması, yapılaşması ve düzenlenmesidir.

Deprem ve afet riskine karşı dayanıklı yapılar üretmek, çöküntü alanları yeniden canlandırmak, sağlıksız yapıların yenilenmesi ve sosyal ve ekonomik kalkınmayı sağlamak kentsel dönüşümün amaçlarındandır.

Kentsel dönüşüm kamusal ya da özel sektör ile yapılabilir. Genellikle yık yap yöntemi kullanılır. Sosyal sorunlar yaratabilir.

KENTSEL YENİLEME

Kentsel yenileme, tarihi ya da mimari değere sahip ancak işlevini yitirmiş alanların, fiziksel, ekonomik ve sosyal yönden yeniden yapılandırmasıdır.

Tarihi ve kültürel mirası korumak, fiziksel yapıları onarmak ve yeni işlevler kazandırarak alanları aktif hale getirmek gibi amaçları vardır.

Koruma odaklıdır, restorasyon içerir ve KAİP kapsamında yürütülür.

SOYLULAŞTIRMA

Soylulaştırma, düşük gelirli grupların yaşadığı eski kent bölgelerine yüksek gelirli grupları yerleştirme ve yerel halkın dışlanma sürecidir.

Yatırımcı için kazanç sağlama ve kent merkezlerini canlandırma gibi amaçları vardır.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

mevzuat incelemesi (kaip)

MELİSA ÖZER

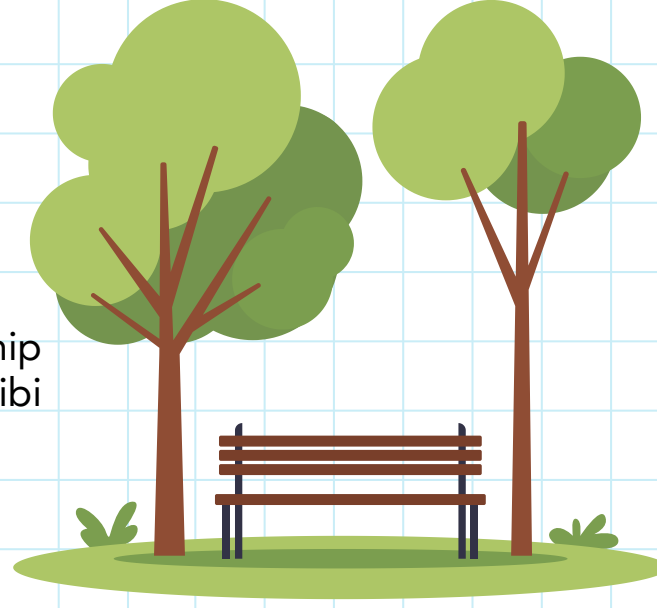
Koruma Amaçlı İmar Planları: İlkeler, Süreçler ve Uygulama Esasları

Koruma Amaçlı İmar Planı (KAİP) Nedir?

Sit alanlarında, kültür ve tabiat varlıklarının sürdürülebilir korunmasını sağlamak amacıyla, alanın fiziksel, sosyal, ekonomik, kültürel ve doğal verilerine dayalı olarak hazırlanan nazım ve uygulama imar planlarıdır. Bu planlar:

- Yapılaşma koşullarını,
- Koruma esaslarını,
- Sosyal yapıyı iyileştirme stratejilerini,
- Uygulama etaplarını,
- Ulaşım ve altyapı sistemlerini belirler.
- Katılımcı ve yerel sahipliği esas alan yönetim modellerini de kapsar.

Müellifi şehir plancısı olmalı; gerekli meslek odası ve yeterlilik belgelerine sahip olmalıdır. Planlanacak alanın türüne göre mimar, arkeolog, sosyolog gibi uzmanları da barındırabilir.

Çevre Düzenleme Projesi

Sit alanlarındaki ören yerlerinin korunması, tanıtımı, dolaşımın düzenlenmesi ve çağdaş ihtiyaçların karşılanması amacıyla hazırlanan projelerdir. Bu projeler 1/500, 1/200 ve 1/100 ölçeklerde yapılır. Proje ekibi, Mimar, peyzaj mimarı, şehir plancısı, sanat tarihçisi ve/veya arkeolog gibi uzmanları içerebilir.

Planlama Süreci ve İlkeleri

- Sit ilanı sonrası, mevcut planlar geçersiz olur; yeni plan KAİP esaslarına göre yapılır.
- Planlar halihazır harita üzerine çizilir ve kent bütünü ile ilişkilendirilir.
- Koruma Kurulu, gelen planları altı ay içinde değerlendirir.
- Planlar onaylandıktan sonra 15 gün içinde ilan edilir.
- İtiraz süresi ilan tarihinden itibaren 30 gündür.

Yetki ve Yürütme

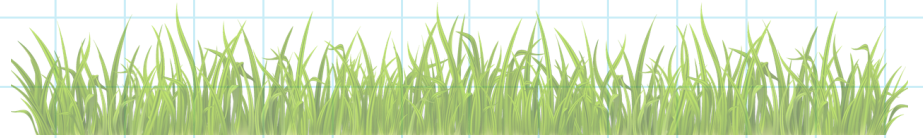
- KAİP ve çevre düzenleme projeleri Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılır veya yaptırılır.
- Müellifler, plan süresince dışarıya danışmanlık hizmeti veremez.
- Proje ve planların onay süreçleri Koruma Bölge Kurulu ve Bakanlık tarafından yürütülür.

Plan Türleri

Revizyon amaçlı KAİP: Mevcut planın uygulanamaz hale gelmesi veya yeni ihtiyaçlar doğması durumunda, teknik gerekçelere dayalı olarak planın büyük oranda yenilenmesidir.

İlave amaçlı KAİP: Sit sınırının genişlemesi veya yeni sit alanları belirlenmesi gibi durumlarda, mevcut planla bütünlük sağlayacak şekilde yapılan planlardır.

KAİP Değişikliği: Ana kararları bozmayacak şekilde sınırlı alanlar için yapılan, bilimsel gerekçelere dayalı küçük değişikliklerdir.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

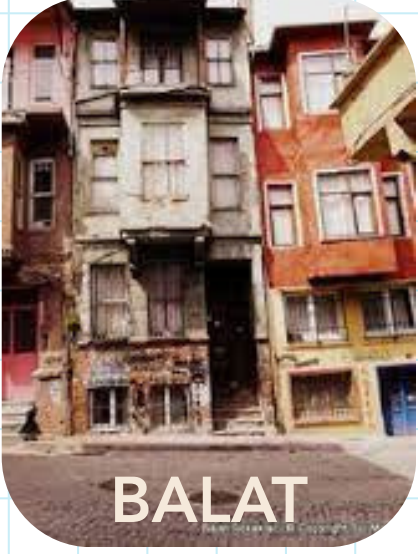

spo_antalya

dönüşüm örnekleri,

MELİSA ÖZER

Koruma ve Dönüşüm Dengesi Üzerinden Balat ve Kemeraltı İncelenmesi

Balat, tarihsel olarak Musevi toplumunun önemli yerleşim alanlarından biridir. 18-19. yüzyıllarda önemini yitirmiş; yangınlar, depremler ve çevresel kirlilikle birlikte köhneleşmiş ve terk edilmiştir. Zamanla yoksul nüfusun yerleştiği, bakımsız bir bölgeye dönüşmüştür.

Balat Rehabilitasyon Projesi, bu bölgede tarihi yapıyı koruyarak halkın yaşam koşullarını iyileştirmeyi amaçlamıştır. Projede önemli olan nokta, mevcut halkın yerinde kalması ve sürece katılımının sağlanmasıdır. Kadınlar ve çocuklar için sosyal merkezler, geri dönüşüm uygulamaları gibi halk odaklı girişimler yapılmıştır.

Proje,
Türkiye’de ilk kez yurtdışı fonuyla desteklenen ve tarihi bir yerleşim alanında uygulanan dönüşüm projesi olmuştur.

Kemeraltı’nın fiziksel dokusu, dar sokaklar, iki-üç katlı revaklı dükkânlar ve avlulu hanlardan oluşur.

Ancak zaman içinde yapı stoğunun eskiyip bakımsız hale gelmesi, çevre yollarının yapılması ve modern alışveriş merkezlerinin ortaya çıkmasıyla birlikte bölge işlev kaybına uğramış, kentsel çöküntü alanına dönüşme riskiyle karşı karşıya kalmıştır.

Başlatılan çeşitli projelerle bölgenin özgün yapısını koruyarak yeniden canlandırılması hedeflenmiştir. Bu çabaların en önemlilerinden biri, İzmir Tarih Projesi kapsamında yürütülen sokak sağlıklılaştırmaları, tarihi yapıların restorasyonu ve kültürel işlevlerin kazandırılması olmuştur.

Kemeraltı,
UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi’ne alınmış ve sürdürülebilir koruma odaklı dönüşüm açısından Türkiye’deki önemli örneklerden biri haline gelmiştir.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

dönüsemeyen kentler

ALİ KALYON

Yıkıp Yenileyememek: Türkiye’de Kentsel Dönüşüm Çıkmazları

Sulukule Kentsel Yenileme Projesi (İstanbul- Fatih)

- 2006-2010 yılları arasında yapılmıştır.
- Roman halkı projeye dâhil edilmedi, yerinden edilerek Taşoluk gibi uzak alanlara gönderildi.
- Sosyal entegrasyon yerine mekânsal ayrımcılık üretildi.
- Roman yaşam tarzı ve sosyal dayanışma kültürü yok oldu.
- Konutlar “satılabilir ürün” haline getirildi. Hak sahiplerinin satın alması mümkün olmadı.
- Sonucunda ise UNESCO tarafından eleştirildi, ulusal ve uluslararası akademik yayınlarda “negatif örnek” olarak yer aldı. Roman halkı hem mekânsal hem sosyal olarak dışlandı.

Diyarbakır Sur Dönüşüm Projesi

- Acele kamulaştırma kararı ile 16 mahalle bir günde kamulaştırıldı. Mülkiyet hakkı ihlal edildi.
- Kültürel mirası hiçe sayılarak 7 bin yıllık kent dokusu tahrip edildi.
- Yerel halkın yerinden edildi. Kent belleği ve sosyal hafıza yok sayıldı.

- Askerî-güvenlik odaklı planlama yapıldı. Fiziki güvenlik üzerinden şekillendirilen bir kent imajı verilmeye çalışıldı.
- Sonuç olarak ise kültürel soykırım eleştirilerine neden oldu. UNESCO raporları, TMMOB değerlendirmelerinde ağır biçimde eleştirildi. Yeni yapılar, yerel mimariye uymayan “örnek konutlar” haline geldi.

Tarlabaşı Dönüşüm Projesi (Beyoğlu/İstanbul)

- 2007-2015 yılları arasında 19. yydan kalma Levanten, Rum, Ermeni yapılarının dönüşümü altında yapılmıştır. Projenin ana sorunları ise:
- Düşük gelirli gruplar tahliye edilerek alanda soylulaştırma yapıldı, alan turizm ve lüks konut sektörüne açıldı.
- “Tehlikeli mahalle” imajı yaratılarak alan yeniden markalandı.
- Mimarlar Odası ve STK’ların açtığı davalara rağmen projeye devam edildi.
- Sonuç olarak tarihî çevre korunmadı; sadece dış cephe restorasyonu ile yüzeysel bir “sahne kent” yaratıldı. Eski sakinlerin neredeyse hiçbiri geri dönmedi.

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya

Bu staj süreci boyunca birlikte yalnızca bir meslek alanını değil; şehir planlamanın arkasındaki düşünceyi, sorumluluğu ve toplumsal bakış açısını da paylaşmaya çalıştık. İlk 11 gün boyunca gerçekleştirdiğimiz teorik çalışmalar kapsamında; şehir ve bölge planlamanın temel kavramlarını, planlama süreçlerini, kentsel dönüşüm yaklaşımlarını, mevzuatları, mesleki etik ilkeleri ve güncel planlama tartışmalarını ele aldık. Stajyerlerimizin yalnızca bilgi edinmesini değil, aynı zamanda bir şehir plancısı gözüyle olayları değerlendirebilmesini, sorgulayabilmesini ve kentlere farklı bir perspektiften bakabilmesini hedefledik. Hazırlanan staj günlükleriyle de bu süreçte öğrendiklerini, kendi yorumlarını ve mesleki bakış açılarını kayıt altına aldık.

Teorik çalışmaların ardından mesleğin uygulama alanlarını daha yakından tanımak amacıyla Odamızın faaliyetlerine, toplantılarına, etkinliklerine ve mesleki süreçlerine katılım sağladık. Meslektaşlarımızla bir araya gelerek deneyim paylaşımında bulunmaları, planlama disiplininin yalnızca teknik bir alan olmadığını; aynı zamanda iletişim, dayanışma ve güçlü bir meslek ağı gerektirdiğini deneyimlemeleri için çeşitli fırsatlar oluşturduk. Bu süreçte stajyerlerimiz hem mesleki anlamda kendilerini geliştirme hem de gelecekteki meslek hayatlarına dair yeni bakış açıları kazanma imkânı buldu.

Stajımızın önemli duraklarından biri olan teknik gezimiz kapsamında gerçekleştirdiğimiz antik kent ziyaretiyle ise geçmişten günümüze kentlerin nasıl oluştuğunu, değiştiğini ve insan yaşamıyla nasıl bütünleştiğini yerinde gözlemlene fırsatı yakaladık. Kent tarihini, kültürel mirası ve mekânsal değerleri yerinde incelemek; planlamanın yalnızca bugünü değil, geçmişi ve geleceği birlikte değerlendiren çok katmanlı bir disiplin olduğunu bir kez daha gösterdi.

Bu sürecin sonunda bizlerle birlikte yol yürüyen tüm stajyerlerimize teşekkür ediyoruz. Aramızda mezun olarak meslek hayatına adım atan arkadaşlarımızın, bundan sonraki yaşamlarında şehir plancısı kimliğiyle başarılı, duyarlı ve üretken çalışmalar gerçekleştireceklerine inanıyoruz. Eğitim hayatına devam eden stajyerlerimizin ise mesleğe dair meraklarını, heyecanlarını ve öğrenme isteklerini koruyarak kendilerini geliştirmeye devam etmelerini diliyoruz.

Şehir Plancıları Odası Antalya Şubesi olarak genç meslektaş adaylarımızla kurduğumuz bu bağın, yalnızca bir staj süreciyle sınırlı kalmayacağına; meslek dayanışmamızın ve birlikte üretme kültürümüzün geleceğe taşınmasına katkı sağlayacağına inanıyoruz. Yolunuz açık, kentlere ve topluma katkınız daim olsun!

spo.org.tr

sehirplancilariodasi

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Antalya Şubesi

spoantalya

spo_antalya